PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XLVII Nr. 11063 Prima ediție | Joi 16 martie 1978 | 6 PAGINI — 30 BANI

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

DECRET
pentru convocarea Marii Adunări Naționale

În temeiul articolului 54 din Constituție,
Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:
Articol unic. — Se convoacă Marea Adunare Națională in a șaptea sesiune a celei de-a șaptea legislaturi in ziua de 24 martie 1978, ora 10.

NICOLAE CEAUȘESCU
președintele
Republicii Socialiste România

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la plenara comună a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a adresa consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, participanților la această reuniune un salut călduros și cele mai bune urări de succes în întreaga lor activitate. **(Aplauze puternice, prelungite).**

În cadrul preocupărilor generale de perfecționare a activității întregii conduceri de partid și de stat, de creștere a rolului maselor populare în elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului, consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană joacă un rol important ca forum democratice ce oferă cadrul corespunzător dezbaterii unor probleme specifice ale naționalităților respective, precum și a problemelor de ordin general cu privire la dezvoltarea societății, creșterea bunăstării și fericirii întregului nostru popor.

Putem spune că, preocupîndu-ne de perfecționarea relațiilor de producție, de asigurarea condițiilor pentru participarea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea unităților economico-sociale, a întregii societăți, am creat un cadru organizatoric unic în felul său, forme democratice fără egal, superioare oricărei democrații din trecut, care asigură făurirea conștientă de către întregul popor a propriului său viitor, a viitorului socialist și comunist. **(Aplauze puternice, prelungite).**

Problema fundamentală a politicii partidului și statului este înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale cu privire la dezvoltarea într-un ritm înalt a întregii noastre societăți, ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea hotărîtă a României spre comunism. **(Aplauze puternice).**

După cum se știe, în primii doi ani ai actualului cincinal am obținut succese remarcabile în toate domeniile de activitate. În această perioadă, producția industrială a crescut cu peste 25 la sută, iar în agricultură am obținut o producție de 19 milioane tone cereale anual; s-au dezvoltat, totodată, învățămîntul, știința și cultura.

O importanță deosebită reprezintă hotărîrea de creștere a retribuției reale cu circa 32 la sută în perioada 1976—1980, față de 20 la sută cît se prevăzuse inițial, precum și celelalte măsuri sociale privind creșterea pensiilor, a ajutoarelor pentru copii și altele. Toate acestea demonstrează cu putere că tot ceea ce realizăm în patria noastră prin efortul unit al tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, este destinat ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm în România. **(Aplauze puternice, prelungite).**

În toate județele și localitățile patriei noastre se desfășoară o intensă activitate de construcții industriale, agricole și sociale. Practic, se poate spune că în fiecare localitate există șantiere industriale și sociale, că întreaga țară este un vast șantier al construcției socialiste; poporul nostru își clădește din temelii, pe baze noi, orașele și satele, dezvoltă și modernizează forțele de producție, aceasta fiind garanția sigură a victoriei societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România. **(Vii aplauze).** În acest cincinal vom construi un milion de apartamente fizice, la care se adaugă circa 250 de mii locuințe ce vor fi ridicate de cetățeni, îndeosebi la sate. Se construiesc, de asemenea, școli, cămine pentru tineri, spitale, dispensare, case de cultură, cămine culturale. Este evident, realizarea tuturor acestor obiective industriale, agricole și sociale cere eforturi susținute, o participare activă din partea fiecărui cetățean. Trebuie să afirmăm și cu acest prilej că întregul nostru popor muncește cu elan și abnegație pentru a transpune în viață hotărîrile Congresului al XI-lea, convins că acestea corespund pe deplin năzuințelor sale de bunăstare și fericire, intereselor asigurării viitorului independent al patriei. **(Aplauze puternice).**

Mă întîlnesc și discut cu multe personalități străine care ne vizitează țara și trebuie să spun că toți remarcă și apreciază vasta și tumultuoasa activitate creatoare a poporului nostru. De altfel, tocmai rezultatele strălucite pe care le-am obținut în dezvoltarea forțelor de producție, în ridicarea bunăstării poporului, atît pe plan material, cît și spiritual, au făcut și fac ca patria noastră să se bucure de o deosebită apreciere pe plan internațional, să-și sporească numărul prietenilor pe toate meridianele lumii. Toate statele, toate popoarele, și îndeosebi cele în curs de dezvoltare, văd în construcția socialistă a României o politică ce corespunde năzuințelor de lichidare a subdezvoltării, de făurire a unei vieți libere, îmbelșugate și independente. **(Aplauze puternice).**

Rezultatele remarcabile dobîndite de România în toate domeniile atestă cu putere justețea politicii partidului nostru care se călăuzește neabătut după concepția revoluționară a materialismului dialectic și istoric, aplică în mod creator principiile socialismului științific, adevărurile și legitățile generale la condițiile concrete din țara noastră.

Doresc încă o dată să subliniez că succesele pe care le-am obținut le datorăm faptului că toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul popor înfăptuiește neabătut politica internă și externă a partidului, ce corespunde intereselor și aspirațiilor sale de bunăstare, libertate și independență. **(Aplauze puternice).**

Menționînd cu mîndrie aceste măreț înfăptuiri, ritmul înalt de dezvoltare pe care îl realizăm, nu trebuie să uităm însă nici un moment că în activitatea noastră mai sînt încă o serie de lipsuri, că se comit și unele greșeli, că, în general, mai avem mult de muncit pentru înfăptuirea Programului elaborat de Congresul al XI-lea al partidului, care a deschis țării o perspectivă de lungă durată, cuprinzînd cel puțin perioada pînă în 1990. Avînd în vedere aceasta, trebuie să acționăm cu tot mai multă hotărîre, să manifestăm o exigență sporită față de lipsuri și greșeli, să luăm măsuri ferme pentru perfecționarea întregii activități, pentru repartizarea și folosirea în mod cît mai rațional a forțelor de care dispunem în vederea realizării cu succes a planurilor de dezvoltare economico-socială a patriei. Avem deplina încredere că, sub conducerea partidului nostru comunist — forța politică conducătoare a societății — întregul nostru popor va ști să înlăture lipsurile și greșelile, să depășească greutățile, traducînd ferm în viață minunatele hotărîri ale Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale, ridicînd România, prin munca sa unită, pe noi culmi de civilizație și progres. **(Aplauze puternice, îndelungate).**

Stimați tovarăși,

M-am referit succint la felul cum se înfăptuiesc hotărîrile Congresului al XI-lea, deoarece problema națională, politica față de naționalități nu pot fi just înțelese și soluționate decît în cadrul politicii noastre generale, al luptei revoluționare și muncii unite de făurire a socialismului și comunismului.

După cum se știe, întotdeauna Partidul Comunist Român a luptat împotriva oricăror discriminări naționale, a rasismului, antisemitismului, naționalismului și șovinismului de orice fel, pentru deplina egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, între toți cetățenii patriei noastre.

Odată cu instaurarea puterii muncitorești-țărănești în România, asumîndu-și rolul de forță politică conducătoare în societate, partidul nostru a trecut la soluționarea revoluționară, marxist-leninistă, a problemei naționale, la asigurarea deplinei egalități în drepturi pentru toți oamenii muncii, pentru toți cetățenii, fără nici o deosebire de naționalitate. Sînt cunoscute toate acestea și nu doresc să insist asupra lor. Putem afirma că nu există domeniu de activitate în care oamenii muncii să nu se poată manifesta liber, plenar, să nu-și poată pune în valoare capacitatea lor creatoare, bucurîndu-se de toate drepturile pe care le oferă societatea noastră socialistă, de tot ceea ce înfăptuim în țara noastră.

Ca să fiu însă cît mai precis și obiectiv, trebuie să recunosc că față de unii cetățeni am fost mai exigenți — după părerea lor chiar nedrepți. Dar diferențierea am făcut-o nu după criterii de naționalitate, ci după criterii de clasă. Într-adevăr, am luat unor cetățeni libertatea de exploatare și asuprire a altora. Această măsură împotriva claselor exploatatoare, a persoanelor fizice din rîndul acestor clase, a privit pe toți asupritorii din trecut: români, maghiari, germani și de orice altă naționalitate. Cred că acest fel de a proceda a corespuns pe deplin voinței și intereselor tuturor oamenilor muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, ducînd la lichidarea pentru totdeauna a exploatării omului de către om, la făurirea noii orînduiri sociale în care toți cetățenii se bucură de aceleași drepturi și libertăți, exceptînd, bineînțeles, dreptul de a mai exploata și asupri pe alții. În aceasta constă, de altfel, superioritatea societății socialiste pe care am edificat-o. **(Aplauze puternice).**

Noi realizăm în socialism alte principii de egalitate, alte principii de etică și echitate, bazate pe muncă, prietenie, solidaritate și ajutor reciproc. Pornim de la faptul că nimeni nu mai poate trăi din munca altora sau fără să muncească, de la premisa că munca — și fizică și intelectuală — este singurul criteriu de apreciere a fiecărui cetățean, domeniul în care fiecare își poate manifesta pe deplin capacitatea, contribuind la ridicarea gradului de civilizație materială și spirituală a întregii colectivități, a patriei socialiste. **(Aplauze puternice).**

Mi-au plăcut mult cuvintele tovarășului Szabo Bela, de la „Înfrățirea"-Oradea, care a vorbit aici despre felul în care lucrează oamenii muncii români și maghiari din această întreprindere, despre felul în care, în general, muncesc oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități în toate uzinele, fabricile, instituțiile, cooperativele și satele patriei noastre. Într-adevăr, în fabrici și institute, pe ogoare, se înțelege bine limba muncii, indiferent dacă oamenii se exprimă în românește, în maghiară sau germană. Aceasta este valabil în muncă, dar și în știință și tehnică. Într-adevăr, mașinile au un singur limbaj, un limbaj universal. Tendința este să se creeze numai mașini a căror limbă să fie înțeleasă de toți, indiferent dacă cei care le minuiesc vorbesc în română, germană, maghiară, rusă, engleză sau franceză. Asemenea mașini, realizate prin efortul unit al oamenilor muncii din țara noastră, sînt, într-adevăr, o expresie a forței creatoare a clasei muncitoare, a întregului nostru popor, care, stăpîn pe destinele sale, își făurește în mod liber propriul viitor fericit. **(Aplauze puternice).**

Noi făurim un umanism nou, revoluționar, care pune pe primul plan omul, afirmarea multilaterală a personalității fiecăruia, neîncurajînd însă individualismul, ci sporind răspunderea fiecăruia față de colectiv, față de societate. Pornim de la faptul că bunăstarea materială și spirituală a fiecăruia, adevărata libertate nu se pot realiza și afirma decît în cadrul bunăstării generale, al libertății și independenței întregului popor. **(Aplauze puternice).**

În acest cadru trebuie înțeleasă și problema națională, problemele legate de asigurarea deplinei egalități în drepturi pentru oamenii muncii de naționalitate maghiară, germană și de alte naționalități. Numai în cadrul colectivității, al dezvoltării generale a patriei, al ridicării gradului de civilizație a țării se pot asigura și condiții superioare de manifestare a naționalităților. Orice altă abordare a problemelor nu poate decît să semene neînțelegere și confuzii, să împiedice unirea eforturilor pentru înfăptuirea neabătută a programului de dezvoltare multilaterală a patriei noastre.

În întreaga sa activitate, partidul nostru a pornit și pornește de la faptul că nu este suficient doar să proclami principiile deplinei egalități în drepturi, cum nu este suficient să proclami numai, în general, principiile de egalitate și echitate ale socialismului. Recunoașterea, afirmarea acestor principii au, desigur, importanța lor, dar ele rămîn pe hîrtie dacă nu se asigură condițiile materiale pentru înfăptuirea lor. Iată de ce, în cadrul politicii generale de repartizare a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării — cerință primordială pentru edificarea socialismului și comunismului în patria noastră — partidul a acordat și acordă o atenție deosebită dezvoltării industriei, agriculturii și celorlalte ramuri economice și în județele și localitățile unde locuiesc oameni ai muncii din rîndul naționalităților conlocuitoare. În aceste două zile s-a vorbit aici mult despre aceasta. Sînt unanim cunoscute aceste realizări, ritmul înalt de creștere a forțelor de producție în multe județe, printre care și cele locuite și de naționalități. Sînt județe în care producția a crescut de două-trei și chiar patru ori, în ultimii zece ani. În acest cincinal, în unele județe — printre care Bistrița-Năsăud, Zalău, Botoșani, Vaslui — se va realiza o creștere a valorii producției de 4—5 ori. Această preocupare a partidului și statului pentru dezvoltarea puternică a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării constituie un element esențial al politicii de edificare socialistă, de făurire a unei civilizații superioare, în care să nu mai existe zone subdezvoltate.

Se știe bine că chiar unele țări capitaliste avansate nu au rezolvat această problemă; pe teritoriul lor există, într-adevăr, zone foarte dezvoltate, dar și zone întregi, provincii, regiuni, foarte înapoiate. Este de înțeles că acesta este rezultatul dezvoltării capitaliste anarhice a forțelor de producție ale societății. Edificînd socialismul, noi am adoptat și din acest punct de vedere o poziție nouă, revoluționară — aceea că trebuia să creăm condiții materiale ca, oriunde ar locui, cetățenii patriei să poată beneficia din plin de cuceririle științei și culturii, să se poată încadra în muncă fără a fi nevoiți să-și părăsească localitatea sau județul. Acesta este un mod de rezolvare a unei probleme sociale fundamentale care se bucură de o apreciere deosebită în rîndul multor popoare; nu mai vorbesc de aprecierea de care se bucură în țara noastră, din partea tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. În acest fel, noi creăm condiții reale pentru adevărata egalitate în drepturi, deschidem posibilitatea dezvoltării învățămîntului, științei, activității culturale în toate zonele țării. Nu este un secret — cred — pentru nimeni că fără o bază materială solidă, fără o industrie și o agricultură puternice, nici progresul învățămîntului și științei, al activității

(Continuare în pag. a III-a)

A apărut în limbile maghiară și germană

VOLUMUL 14

NICOLAE CEAUȘESCU

„România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate"

EDITURA POLITICĂ

Lucrările agricole de primăvară

La ordinea zilei:

• ÎNCHEIEREA ARĂTURILOR • ÎNSĂMÎNȚAREA CULTURILOR DIN PRIMA EPOCĂ • AMENAJAREA SOLARIILOR ȘI PLANTAREA LEGUMELOR • ÎNTREȚINEREA LIVEZILOR

Condițiile climatice din această primăvară — temperaturi mai scăzute și precipitații tot mai abundente — au determinat, față de alți ani, o anumită întîrziere în începerea lucrărilor agricole în cîmp. Această situație impune ca în toate unitățile agricole să se treacă cu toate forțele la realizarea în cele mai bune condiții a lucrărilor agricole de primăvară. Și trebuie spus că, în această perioadă, trebuie executat un mare volum de lucrări, toate avînd un pronunțat caracter de urgență și fiind, în același timp, hotărîtoare pentru obținerea unor producții ridicate în acest an. Cerința primordială, subliniată cu insistență de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Consfătuirea de lucru consacrată problemelor agriculturii este ca toate lucrările agricole să fie efectuate în limitele timpului optim și la un înalt nivel calitativ. În acest scop „sarcina sarcinilor" o reprezintă încheierea arăturilor pe cele circa 320 000 ha rămase nearate din toamnă și evacuarea apei de pe terenurile cu exces de umiditate, pentru a se crea condiții de însămînțare a tuturor suprafețelor planificate. Totodată, nu mai există nici un motiv de reținere pentru începerea însămînțării culturilor din prima urgență — mazăre, ovăz, orzoaică, plante furajere, plante medicinale și aromatice ș.a. Pe lista priorităților se înscriu și lucrările de amenajare a solariilor și plantarea legumelor, întreținerea viilor și livezilor, repararea sistemelor de irigații și fertilizarea tuturor semănăturilor de toamnă. Ținînd cont de amploarea lucrărilor, este imperios necesar ca organele și organizațiile de partid, comandamentele locale și conducerile unităților agricole să mobilizeze la muncă pe toți locuitorii satelor și să asigure pretutindeni o bună organizare a muncii.

Cum se acționează concret și ce trebuie întreprins pentru intensificarea lucrărilor agricole de primăvară?

Raid în județele: Arad, Constanța și Gorj
(în pagina a II-a)

REPORTAJ DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII

O mină la a doua tinerețe

Altîn-Tepe — o mină de cupru în Dobrogea, nu atît de veche pe cît s-ar crede: acareturile și construcțiile ei de suprafață urcă molcom pe coama unor dealuri sure, acoperite iarna cu o iarbă mărunță, uscată, dar care împrăștie vara în văzduh aroma dulce a cimbrului sălbatic. Actuala mină a moștenit aspectul și structura unei mine vechi, cu tehnici rudimentare, cu galerii înguste, atît de înguste încît utilajele moderne create de industria noastră minieră nu puteau să fie întrebuințate aici... Mecanizarea, modernizarea extracției erau imperios necesare.

De aici începe și reportajul nostru: de la preocuparea minerilor de la Altîn-Tepe de a da mînă lor chipul și eficiența unei exploatări moderne, în măsură să răspundă nevoilor crescute ale economiei naționale. Sarcina pe care și-au propus-o, pentru o primă etapă: dublarea producției. Problemă foarte grea, se implicau dificultăți de ordin tehnic. Adesea însă cheia unor probleme tehnice este una de ordin moral: concentrarea voinței, îndrăzneala de a-ți ridica pe umeri un munte de dificultăți ce par, pentru moment, irezolvabile, încrederea că oamenii de lîngă tine vor izbuti să facă ceea ce n-au mai făcut vreodată. Sînt acțiuni și însușiri morale în fața cărora, uneori, munții se despică în două.

Citiva mineri și specialiști ai întreprinderii au mers în schimb de experiență la Deva. Se află acolo o mină cu un profil oarecum asemănător. Au cercetat totul cu atenție. Au văzut că și minerii din Deva, folosesc metoda exploatării în subetaje. O experimentaseră și ei, la Altîn-Tepe, cu foarte bune rezultate. O metodă mai nouă, mai productivă. Și-au notat în caiete și experiența gazdelor și s-au întors astfel acasă mai bogați. Au văzut acolo, de asemenea, un cărucior de perforat...

— Am putea să-l facem și noi!, a spus șeful atelierului mecanic de la Altîn-Tepe. Și și-a făcut cîteva schițe.

Întors acasă, maistrul Lucian Panaitescu s-a așternut pe treabă. Cărucliorul de perforat pe care l-a văzut la Deva — o mașină ingenioasă și relativ simplă — a fost reprodus și aici. Dar maistrul mecanic n-a fost mulțumit.

— Putem să-l facem și mai bine!, a zis el. Putem să-i aplicăm cărucliorului nostru comenzi automate.

Alte schițe, alte zile lungi de muncă și încercări. Prototipul noului cărucior de perforare s-a înfățișat curînd sub chipul unui utilaj modern, foarte eficace și la care minerul depune mai puțin efort fizic, manevrînd totul de la distanță. A fost apoi multiplicat — operație ce continuă încă.

Trebuiau apoi modernizate transporturile în subteran. Într-o modalitate proprie. Pentru că din nou, gabaritul galeriilor de aici nu îngăduia introducerea nici unuia dintre tipurile de locomotive electrice cunoscute și fabricate în țară.

— Am fabricat aici, în atelierul nostru, locomotivele electrice care ne trebuie — spune pe un ton firesc inginerul Constantin Dumitru, directorul exploatării, ca și cum ar vorbi despre o gospodină care croșetează cu usurință ciorapi pentru toți ai casei.

— Și au ieșit bune?

— Cum adică? De ce să nu iasă?

E un atelier mic, croit inițial pentru lucrări curente de întreținere. Într-o mină cu o tehnică simplă și veche. Un atelier fără dotări speciale, fără „linii tehnologice" după „ultimul jurnal", dar îndeplinește, pentru noile cerințe ale minei, pentru marile ambiții creatoare ale acestui colectiv inimos, funcția de „uzină producătoare". O mină de meșteri entuziaști conceptă și fabrică utilaje miniere moderne. Căci — spune directorul — „pe om îl mai învață și nevoia". Dar, am adăuga noi, numai nevoia n-ar fi de ajuns dacă n-ar fi dublată de spiritul activ, izvorît, în acest caz din conștiința unui imperativ politic și economic major, înscris cu majuscule în conștiința națiunii: PROGRAMUL PARTIDULUI.

M. CARANFIL
E. MIHAILESCU

(Continuare în pag. a II-a)

FAPTUL DIVERS

La înălțime!

Stația meteo Ocna Șugatag (Maramureș). Se recepționează datele transmise prin radio de la stația Iezerul, de pe muntele Pietrosul Rodnei. De la 1 800 metri altitudine. Din decembrie anul trecut, cei care lucrează la Iezerul n-au mai coborît. Zăpada este încă mare, iar riscul avalanșelor — și mai mare. Au rămas acolo, la datorie, cu provizii asigurate din toamnă, în imperiul caprei negre și al vînturilor fără astîmpăr. Acești temerari se numesc : Simion Vlad, Zoltan Palfi, soții Ioan și Maria Ular. Ieri, meteorologul de serviciu de la Iezerul și-a încheiat transmisia prin radio, ca de obicei, cu cuvintele : „Ne simțim toți bine". La care adăugăm urarea noastră de a se simți și în continuare tot bine și de a fi mereu la... înălțime !

Bucuria familiei

Ani și ani de zile, un băiețel din comuna Cornu Luncii, județul Suceava, nu s-a putut bucura de toată zburdălnicia copiilor de seama lui. Avînd o deformație la picioare, deși nu putea să alerge și să se joace cu ei cum ar fi vrut, și-a găsit, totuși destui prieteni care îl încurajau mereu : „Lasă că ai să te faci mare, Petrică, și atunci ai să fii și tu ca noi". Medicii suceveni și-au dat toată silința și, după dificile intervenții chirurgicale și vreo trei luni de tratamente, l-au pus — cum se zice — pe picioare. Acum are 16 ani și este și el la fel ca toți feciorii de seama lui.

Pasiune

După ce a practicat în tinerețe parașutismul și planorismul, inginerul agronom Ioan Crăcăleanu, de la C.A.P. Ștubieni (Botoșani), a rămas cu o pasiune de o viață : realizarea de machete ale celor mai diverse aeronave. Așa se face că, timp de vreo 20 de ani, cu migală și iscusință, el a meșterit machetele a 38 de tipuri de aeronave care au zburat cu pasageri în țările oceanului albastru al lumii, unele dintre ele aidoma acelora de la începuturile aviației. In colecția sa se află și macheta aeronavei „Vostok 1" care a transportat primul om în Cosmos. De reținut că toate aceste machete sînt echipate cu aparatură electrică și au fost realizate pe baza unor documentații de specialitate pînă în cele mai mici detalii tehnice. În prezent lucrează la macheta aeronavei „Concorde". Nu-i exclus ca în Știubienii Botoșanilor să se deschidă un muzeu de aeronave în miniatură.

„Țara moților"

Inimoșii profesori de istorie și de limba română de pe meleagurile de legendă ale țării de piatră din Apuseni, reuniți în subfilialele Abrud-Cîmpeni ale societăților de științe istorice și filologice, au întocmit un nou volum (al doilea), intitulat „Țara moților". Reunind studii, articole și comunicări, volumul continuă o remarcabilă tradiție de cercetare științifică pe care ultimii ani au îmbogățit-o considerabil. În afara celor peste 35 de sesiuni și simpozioane științifice organizate în decursul anilor, membrii celor două subfiliale au identificat nu mai puțin de 32 de case și locuri istorice amintind de Horia și Cloșca, de Bălcescu și Iancu, de Ecaterina Varga și de tribunii revoluției pașoptiste. Le adresăm calde felicitări și urări de noi succese.

Și fiola verde se făcu...

Control al miliției în cîteva unități deținătoare de parc auto din orașul Bistrița, la ora prezentării la program a șoferilor. Controlul s-a făcut cu clasica, fiolă. Cînd le-a venit rîndul lui Ioan Fogoroși, conducător auto la Întreprinderea de transporturi auto, și Vasile Rus de la Întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă, cei doi au început să facă fețe-fețe. Neavînd încotro, au dus fiola la gură, și fiola verde s-a făcut. Drept pentru care, plecarea lor în cursă a fost stopată pe roșu. Au declarat că a fost un simplu accident. Bine că nu s-a produs pe șosea.

Cît e încă tînăr...

Are un nume — Emil Birică, are 25 de ani, are brațe vînjoase, are unde să învețe o meserie, dar n-are chef de muncă. În schimb, o ținea tot în chefuri prin bufete. După o asemenea ispravă în comuna lui de baștină (Celaru-Dolj), Birică a pornit-o în noapte, teleleu, pe uliță. La un moment dat, a intrat în ograda unui gospodar, apoi în casă, unde se afla numai soția acestuia. A intrat mormăind un șlagăr care-l obsedase toată seara : „Să ne iubim, cît sîntem încă tineri". Femeia a încercat să-l dea pe ușă afară pe musafirul nepoftit. Pînă la urmă, beat cum era, Birică a adormit buștean în casa în care intrase. S-a „trezit" la miliție. Acum, obștea satului speră să-i vină mintea la cap și să se apuce de o treabă ca lumea, cît e încă tînăr...

Rubrică realizată de **Petre POPA** cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

Lucrările agricole de primăvară

ARAD: Primele sute de hectare au fost semănate

Nu se poate afirma că evoluția vremii din ultimele zile în județul Arad i-ar fi favorizat pe lucrătorii din agricultură. Mai degrabă se poate spune că, în general, timpul a fost nefavorabil pentru începerea lucrărilor în cîmp și, în special, a semănatului culturilor din prima urgență. Cu toate acestea, cooperatorii și mecanizatorii din numeroase unități agricole arădene au acordat întreaga atenție problemelor de ordin organizatoric și tehnologic, pregătind condițiile pentru executarea lucrărilor agricole în cîmp și, în primul rînd, pentru trecerea la însămînțarea culturilor din prima urgență. În acest context, al preparativelor minuțioase ce s-au făcut, merită consemnat faptul că toate utilajele folosite la semănat au fost pregătite din timp și bine verificate. De asemenea, toate unitățile agricole și-au procurat din vreme cantitățile de sămînță necesare. Aceasta a făcut posibil ca, odată cu apariția primelor semne ale primăverii, o dată cu topirea zăpezii și scurgerea apei de pe terenuri, în numeroase unități — cum sînt cooperativele agricole de producție din Fintinele, Șemlac, Peregul Mare, „Victoria"-Nădlac, Peregul Mic, Zădăreni, Șagu, Zerind, Țipar I și altele — formațiile de mecanizatori și cooperatori să înceapă semănatul culturilor din prima urgență. Pînă marți, unitățile agricole din județ au semănat 645 ha, din care 400 cu plante furajere, iar restul cu sfeclă de zahăr, mazăre, rădăcinoase, arpagic pentru sămînță. La cooperativele agricole din Aradul Nou și Sînleani, spre exemplu, într-o singură zi au fost semănate 20 și, respectiv, 15 ha cu trifoi în cultură ascunsă; mecanizatorii Teodor Lazăr, Ioan Șarga și Ioan Păiușan sînt primii din aceste unități care au trecut la semănat. Pentru însămînțarea culturilor din prima urgență, în unitățile agricole cooperatiste din județul Arad au fost pregătite încă 2 500 ha care își așteaptă sămînța.

Aceste inițiative gospodărești trebuie neapărat să fie urmate de toate unitățile agricole din județ. Ne referim la faptul că, în timp ce unele cooperative au început semănatul, în cele mai multe se așteaptă condiții... ideale. Să fi uitat specialiștii din aceste cooperative că semănatul culturilor din prima urgență se face chiar în „mustul" zăpezii? **(Constantin Simion).**

CONSTANȚA: Producția de legume timpurii se hotărăște acum

În acest an, unitățile agricole din județul Constanța vor cultiva cu legume 6 235 ha. Din inițiativa comitetului județean de partid, organele agricole au stabilit un plan de măsuri în vederea extinderii suprafeței de sere și solarii, astfel încît să se asigure cantități sporite de legume și zarzavaturi timpurii. Cum se materializează aceste măsuri?

Primăvara se face simțită din plin în sectoarele legumicole ale unităților agricole. La C.A.P. Techirghiol, de pildă, unitate din bazinul legumicol al litoralului, care cultivă 100 de hectare cu diferite legume, zilnic lucrează cîte 50 de oameni la amenajarea ultimelor răsadnițe și repicatul răsadurilor. Cooperativele agricole Ovidiu, Agigea și Palazu Mare, din aceeași zonă, și-au asigurat din producție proprie întregul necesar de răsaduri. Cooperatorii au trecut acum la plantatul culturii de varză timpurie. Pînă în prezent au fost plantate 10 ha cu această cultură din totalul de 30 cîte sînt prevăzute în plan. De asemenea, la Anadalchioi, Palazu Mare și Ovidiu a început plantatul cartofilor timpurii și a cepei.

Nu peste tot însă se acționează cu fermitate pentru realizarea programului județean de dezvoltare a legumicultrii. Despre ce este vorba? La întreprinderea județeană de sere, care pe lîngă răsaduri trebuie să producă și o mare cantitate de legume timpurii, aflăm de la inginer-șef Ion Tîrdea că 8 hectare de seră care trebuiau să intre în exploatare în acest an nu au fost încă date în folosință din vina întreprinderii constructoare — trustul de construcții chimice — care a întîrziat lucrările. Mai mult, constructorul n-a terminat nici cele 8 ha date în folosință anul trecut, al căror sistem de ventilație nu funcționează, iar bazinul de apă, hala de sortare și atelierul mecanic se află încă în execuție.

Situația nu este mai bună nici la complexul de solarii de la Poiana, în suprafață de 35 ha, aparținînd I.J.L.F. — Constanța, care trebuie să asigure cea mai mare cantitate de legume timpurii. Ce-i drept, aici construcția solariilor a fost încheiată. Ce folos însă că 25 hectare nu pot fi totuși acoperite. Fabrica de mase plastice Buzău nu a livrat 140 tone de folie de polietilenă contractate cu întreprinderea amintită. Lipsa foliei pentru acoperirea solariilor se face simțită și la C.A.P. Agigea. Adăugăm, totodată, că, deși a început plantatul cartofilor timpurii și al cepei, în județ lipsesc 2 000 tone de cartofi de sămînță, care trebuie aduși din județele Brașov și Suceava, și 200 tone arpagic, care trebuie adus de la Brăila. Iată numai cîteva probleme care se cer să fie grabnic soluționate de către organele județene de specialitate, pentru a exista garanția producerii cantităților planificate de legume timpurii. **(George Mihăescu).**

GORJ: Unii lucrează intens în livezi, alții... mai așteaptă

În cooperativele agricole din județul Gorj, peste 10 000 de oameni participă zilnic la diverse acțiuni de îmbunătățiri funciare, transportul și împrăștierea gunoiului pe cîmp, executarea lucrărilor în legumicultură și pomicultură. Cum se execută lucrările în livezile de pomi, ce dețin suprafețe însemnate în cooperativele agricole? La direcția agricolă județeană am fost informați că în următoarele 4—5 zile vor fi încheiate tratamentele de iarnă. Concomitent, pe baza unui program concret de acțiuni tehnice stabilite pentru fiecare unitate agricolă, în plantațiile pomicole se execută tăierile de formare a coroanei și cele de fructificare, fertilizarea cu îngrășăminte naturale și chimice, stropirea pomilor, continuă arăturile și săparea terenului din jurul pomilor. Pînă în prezent s-au făcut tăieri de formare a coroanei la peste 503 000 de pomi, s-au efectuat stropiri la un număr de 826 000 de pomi și arături pe o suprafață de peste 5 000 hectare cu plantații pomicole. Se remarcă, prin rezultatele obținute, cooperatorii din Andreești, Budieni, Jupinești, Văgulești, Cîlnic și Moi. Avîndu-se în vedere timpul favorabil pentru efectuarea fertilizării cu îngrășăminte organice, în toate fermele unităților agricole a fost declanșată această acțiune, urmînd ca în cursul lunii martie să fie încheiate majoritatea lucrărilor de întreținere în plantații.

În acest climat general de mobilizare și muncă responsabilă mai există, din păcate, și unități agricole unde, în ciuda evidentelor semne de primăvară, cadrele de conducere și specialiștii manifestă un nejustificat spirit de... hibernare. Dar să ne referim la un caz concret. Cooperativele agricole din Dănești și Bălănești au de făcut un mare volum de lucrări pentru modernizarea plantațiilor vechi și înființarea altora noi. Deși s-a asigurat materialul săditor și s-au făcut gropile încă din toamnă, cooperatorii din aceste unități nu au trecut la plantarea pomilor. În cooperativele agricole din Logrești-Moșneni, Mușetești, Negomir, Albeni, Arcani s.a. se muncește sporadic, întîrziindu-se o importantă lucrare — aratul livezilor și săpatul în jurul pomilor.

Este de datoria organizațiilor de partid și a consiliilor de conducere din unitățile respective să întreprindă măsuri ferme în vederea folosirii timpului bun de muncă din aceste zile pentru executarea tuturor lucrărilor de întreținere a plantațiilor de pomi, asigurînd utilizarea judicioasă a forțelor umane și mecanice. **(Dumitru Prună).**

Invitații în stațiunile turistice

La începutul primăverii, Întreprinderea de turism, hoteluri și restaurante București asigură locuri în următoarele stațiuni : ● **BORSEC** — situată în județul Harghita, la 900 m. altitudine, oferă ca factori naturali de cură — izvoare cu ape minerale, nămol de turbă. Stațiunea dispune de buvete pentru cură internă, vane pentru băi calde, sală de cultură fizică medicală. ● **GOVORA** — stațiune balneoclimaterică permanentă în nord-estul Olteniei. Indicații terapeutice : afecțiuni ale aparatului locomotor și afecțiuni respiratorii. Există și sanatorii pentru copii în stațiune. ● **HERCULANE** — la 160 m altitudine, pe Valea Cernei ; stațiunea are un climat de tranziție. Printre factorii naturali de cură : apele minerale termale, ușor radioactive cu mineralizare variată și compoziție chimică diferită ocupă un loc principal. ● **POIANA BRAȘOV** — stațiune pentru odihnă, vacanțe, turism — cu climat subalpin. Radiațiile solare sînt intense și bogate în raze ultraviolete, iar aerul puternic ozonat. ● **SINGIORZ-BĂI** (județul Bistrița-Năsăud) — este situată la poalele munților Rodnei la 435 m altitudine. Aici se îmbuteliază apa minerală „Hebe". Afecțiunile tubului digestiv și afecțiunile hepato-biliare pot fi tratate cu succes. ● **VATRA DORNEI** — băi calde cu apă minerală, împachetări cu nămol, mofetele, sala de gimnastică medicală sînt cîteva din instalațiile de tratament ale stațiunii. Altitudinea 802 m. Amatorii de excursii pot ajunge în Poiana Negrii, Poiana Stampei sau cu trenul de munte pînă la Dornișoara. ● Se asigură în această perioadă locuri și în stațiunile **CĂCIULATA, PREDEAL, SOVATA, TUȘNAD.**

Seriile de odihnă durează 12 zile, iar cele de tratament — în funcție de afecțiune — 18—20 zile.

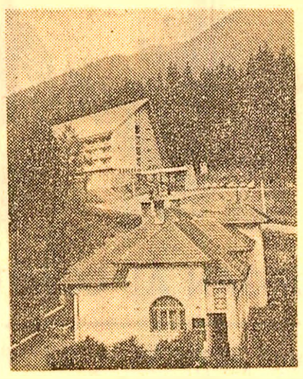

Locuri în stațiunile amintite pot fi obținute de la filialele I.T.H.R. din bd. 1848 nr. 4, bd. N. Bălcescu nr. 35, bd. Republicii nr. 4 și 68 și Calea Griviței nr. 140. Programul de lucru al acestora este zilnic, de la 8 la 20.

SUGESTII ALE CETĂȚENILOR PENTRU PERFECȚIONAREA SERVICIILOR PUBLICE

ÎNSEMNĂRI DIN MUNICIPIUL SIBIU

În luna decembrie 1976, în articolul „O zi abonat la serviciile meșteșugărilor sibieni", ziarul nostru făcea o serie de observații critice privind organizarea și funcționarea unităților cooperației din orașul de pe Cibin. Ce s-a întreprins între timp ? Primele informații ni le-a dat tovarășul **Ioan Corlaciu,** prim-vicepreședinte al consiliului popular municipal :

— După apariția articolului, consiliul popular a analizat în cadrul unei sesiuni activitatea tuturor serviciilor publice din localitate, adoptînd o hotărîre cu măsuri care vizau perfecționarea prestațiilor și lărgirea rețelei unităților. În prima sesiune a consiliului popular din acest an, am revenit asupra problemei, informînd despre modul cum se îndeplinesc prevederile hotărîrii. S-a apreciat cu acest prilej că, în afara unor restanțe, cea mai mare parte a obiectivelor prevăzute atunci au fost realizate în condiții corespunzătoare : au apărut noi unități și categorii de servicii, s-a extins capacitatea unității de curățat și spălat chimic, a fost organizat un dispecerat pentru întreținerea obiectelor electronice și electrocasnice la domiciliul clienților, s-a înființat un centru de informare a populației.

Dar să vedem, în continuare, cum apreciază beneficiarii serviciilor publice, sibienii, activitatea unităților prestatoare din localitate, ce anume ar mai trebui făcut pentru îmbunătățirea calității serviciilor din municipiul lor.

Georgeta Istrate, din cartierul Hipodrom : „În dubla mea calitate de deputată în circumscripția nr. 22 din cel mai mare cartier al orașului și de președintă a comitetului sindicatului de la întreprinderea «Flamura roșie», am avut nu o dată ocazia să confrunt părerile sibienilor asupra serviciilor publice din localitate. Fără îndoială, sînt de apreciat progresele din ultima perioadă. Îmi amintesc că în articolul din «Scînteia» din 1976 se arăta, între altele, cît de defectuos funcționau unitățile de spălat și curățat chimic și cele de reparat televizoare. Între timp, unitățile și-au revizuit modul de lucru cu publicul și activitatea lor s-a îmbunătățit radical. Aș face totuși o propunere : în noile cartiere, unde în prezent numărul atelierelor este insuficient, să se amenajeze unități provizorii, în chioșcuri tipizate — pînă cînd se vor realiza complexele de servire sau unitățile de la parterele blocurilor. Ca deputată, voi susține această propunere la primărie, mai ales că la Sibiu există chiar o anume experiență în extinderea rețelei de chioșcuri în sectorul comercial. Amplasînd astfel de unități în noile cartiere, cooperația ar putea suplini lipsa temporară a atelierelor, cetățenii n-ar mai fi nevoiți să se deplaseze pînă în centrul orașului. Și încă ceva : anual, în Sibiu, cîteva mii de familii se mută în apartamente noi. Deși se știe că la mutare oamenii au nevoie și solicită tot felul de servicii, cum ar fi montatul galerillor și al lustrelor, amenajarea interiorului sau remedierea unor defecțiuni la instalații, montări de faianță sau de parchet, totuși cooperația nu a luat încă inițiativa organizării unor puncte de preluare a comenzilor în zonele blocurilor ce se dau în folosință".

În dialogurile purtate cu mai mulți sibieni a revenit adesea în discuție și o altă latură a activității unităților meșteșugărești : serviciile la domiciliu. Istorisindu-ne pățania sa cînd i s-a defectat caloriferul, **Ioan Berghea** de la Întreprinderea de prelucrare a lemnului ne-a făcut următoarea observație : „Ar trebui ca, după modelul de organizare a dispeceratului de la televizoare și bunuri de folosință îndelungată, să se organizeze în oraș și o echipă de intervenții urgente pentru defecțiunile ce apar la instalațiile de apă, încălzire sau electricitate. Pînă anul trecut funcționau pe lîngă unele asociații de locatari meseriași de întreținere. Acum însă, cînd prin noul statut al asociațiilor se prevede ca prestațiile să fie asigurate de unități organizate, cooperația ar trebui să preia atît lucrările curente de întreținere (pe bază de abonament sau convenții), cît și intervențiile urgente".

Takacs Ladislau, Calea Rahovei, blocul 29 : „Am citit și eu articolul din «Scînteia» din decembrie 1976 și m-am bucurat că, ulterior, s-au luat unele măsuri de îmbunătățire a situației. Se spunea atunci, pe drept, că nu existau în oraș ateliere pentru anumite reparații «mărunte». Între timp s-au organizat ateliere de reparat aparate foto, de reparat stilouri, de încărcat brichete, ascuțit obiecte casnice — care sînt foarte binevenite. Dar cu asta nu cred că meșteșugarii trebuie să se declare mulțumiți. Continuă să lipsească din Sibiu unele servicii mult solicitate : confecționat și montat jaluzele (sibienii trebuie să meargă mai bine de 50 km pînă la Mediaș pentru așa ceva), de instalat antene pentru televizoare. Slaba preocupare a cooperației meșteșugărești pentru asigurarea și extinderea «serviciilor mărunte» la nivelul cerințelor este dovedită, între altele, de numărul încă mare de meseriași particulari din oraș".

Mai mulți sibieni, printre care Hans Storner, str. Tipografilor nr. 22, Eugenia Weber, blocul 4 din cartierul Stadion, Ioan Doprer, cartierul V. Aron, blocul 8, ne-au semnalat insuficientul efort care se face pentru diversificarea ofertei de modele de încălțăminte pe comandă. „Am aflat că la cooperativa de specialitate funcționează un centru de creație, dar rezultatele muncii sale nu se prea văd în unități — ne spunea I. Doprer. Atelierele prezintă modele învechite, neatractive, ce nu țin pasul cu moda. La marochinărie, situația este și mai criticabilă, nici unul din cele două ateliere din oraș nu execută modele pe comandă, de culoarea sau în forma dorită de client, ci doar produse gata făcute după modele pregătite de cooperație".

În finalul investigației noastre am adus la cunoștința conducerii Uniunii județene a cooperației meșteșugărești opiniile și propunerile consemnate. Reținîndu-le, președintele U.J.C.M., **Floriță Octavian,** ne-a declarat :

— Observațiile critice din articolul publicat în decembrie 1976, deși neplăcute pentru noi, ne-au pus în situația să ne revedem stilul de muncă, acordînd o mai mare atenție activității de servire publică. De altfel, și realizările valorice exprimă acest lucru. Dacă în 1976 înregistram un ritm de creștere a prestațiilor de numai 4 la sută, anul trecut am ajuns la aproape 13 la sută. Cît privește sugestiile sibienilor pe care ni le-ați prezentat, o parte din ele le aveam în atenția noastră și vă asigurăm că le vom da curs tuturor. Vom stabili sarcini precise pe fiecare cooperativă și vom urmări modul în care sînt îndeplinite. Sîntem hotărîți să folosim mai mult colaborarea noastră cu beneficiarii serviciilor, preluînd sugestiile cetățenilor, atît prin intermediul centrului de informare pe care l-am organizat, cît și prin alte forme de sondaj.

Sînt, desigur, binevenite intențiile meșteșugarilor sibieni. Important este acum ca, printr-o conlucrare mai fructuoasă cu cetățenii, prin preluarea și valorificarea sugestiilor și observațiilor făcute de membrii echipelor de control al oamenilor muncii, să se găsească noi soluții de perfecționare a activității serviciilor publice. La rîndul său, consiliul popular municipal va trebui să manifeste, în continuare, aceeași atenție deosebită de care a dat dovadă în ultima perioadă față de acest sector de larg interes cetățenesc, în folosul direct al tuturor locuitorilor Sibiului.

Mihai IONESCU

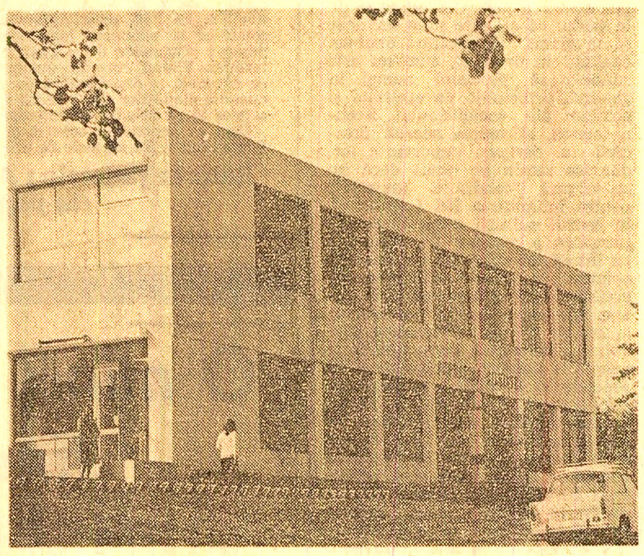

Se dezvoltă rețeaua unităților comerciale la sate

Cooperația de consum din județul Teleorman dispune în prezent de peste 860 de unități comerciale — majoritatea în mediul rural — însumînd o suprafață utilă de 72 200 mp. Numai anul trecut au fost date în folosință 24 de magazine și s-au modernizat și dotat cu utilaje noi alte 40 de unități. Au fost construite supermagazine moderne cu suprafețe de circa 1 000 mp la Balaci și Călmățui de Sus, cuprinzînd fiecare cîte un restaurant, o alimentară și diverse raioane pentru textile-încălțăminte. În curînd și la Smîrdioasa se va deschide un frumos complex comercial (alimentară, restaurant, cofetărie, raioane de textile-încălțăminte și secții de prestări-servicii). Printre unitățile reprezentative ale cooperației de consum din acest județ se numără și complexul comercial din localitatea Piatra (2 700 mp), supercoopul și restaurantul turistic din Drăgănești-Vlașca etc.

În anul 1977, lucrătorii acestei organizații au depășit sarcinile de plan. De exemplu, volumul desfacerii cu amănuntul a fost de 1,100 miliarde lei, cu o creștere de circa 150 milioane lei comparativ cu anul 1975.

Volumul valoric al produselor agroalimentare achiziționate din gospodăriile membrilor cooperatori a fost de aproximativ 45 milioane lei (cu circa 11 milioane mai mult în comparație cu anul 1975) ; s-au realizat peste 94 milioane lei la producția marfă și prestări-servicii și 26 milioane lei la prestări-servicii pentru populație.

Cifre semnificative, care vorbesc despre preocuparea stăruitoare a acestei organizații pentru a contribui la mai buna aprovizionare a oamenilor muncii de la sate.

În fotografie : magazinul din Drăgănești-Vlașca.

(Urmare din pag. I)

O MINĂ LA A DOUA TINEREȚE

Într-un birou al administrației, trei oameni discută cu aprindere, desenînd, pe foi răzlețe, figuri de neînțeles pentru noi. Am intrat, am spus bună-ziua, ne-au răspuns în fugă, absenți, absorbiți de pasionanta lor discuție...

— Un troliu sau o locomotivă ?

— O mică locomotivă cu motor Diesel. Înțelegeți ? Pe un șasiu, un motor de 45 de cai putere...

— De unde luăm motoarele astea ?

— Se găsesc, sînt motoare de la tractoarele mici. Facem rost...

— Ar fi ceva !

— Constructia e simplă...

— Nu știu. Explică !

Trebuie să așteptăm. Am nimerit într-unul din acele momente cînd se zămislește o idee, o creație tehnică... Înțelegem că încă una dintre acțiunile de modernizare a minei depinde de valoarea ideii care se naște acum... Halda de steril trebuie și ea mecanizată. Maistrul Panaitescu a venit cu un capăt de idee. Inginerul-șef al minei o examinează, o completează. Discuția, se pare, durează mai demult. E mult fum de țigară în încăpere, iar chipul maistrului e transfigurat, irizat de pasiunea actului de creație. Cîte asemenea momente or mai fi fost pînă ce s-au născut toate mașinile și instalațiile de concepție proprie sau adaptate care transformă acum munca și productivitatea minerilor de la Altîn-Tepe ? Cîte zile de muncă înflăcărată pentru mecanicii, strungarii, lăcătușii atelierului ca să transpună schițele și proiectele maistrului în alcătuiri metalice funcționale ?

Înțelegem că nu este cazul să tulburăm acele clipe de inspirație tehnică ce se consumau în modestul birou cu mese de brad.

N-am putut discuta cu maistrul Panaitescu, dar ni s-a oferit, îndată, o compensație. Am aflat povestea puțului central de extracție...

În proiectul de modernizare a minei, principala operație era construcția unui puț de extracție, în adîncime de 750 de metri, care să colecteze și să ridice la suprafață întreaga producție a minei. Și care să permită deschiderea altor fronturi de lucru, mai în adînc. Un puț, deci o galerie perfect verticală, în adîncime de trei sferturi de kilometru, betonată și prevăzută cu o instalație pe care să culiseze, cu mari viteze, colivii suprateiajate. Există, în țară, echipe de mineri specializate în asemenea lucrări. Cei de la Altîn-Tepe n-au apelat la ele.

— Avem și noi mineri buni, o să ne facem singuri această lucrare.

A fost împărțit puțul în două segmente. De la suprafață pînă la jumătate, de la jumătate la punctul terminus. Deci două brigăzi au început săpăturile simultan. Cu mari emoții pentru conducătorii tehnici ai minei. Marea problemă era a perfectei alinieri pe verticală, ax în ax, a celor două segmente.

— N-aveți nici o teamă, totul o să meargă perfect ! a spus bătrînul topograf al minei („A ieșit acum la pensie dar nu poate să stea acasă, toată ziua îl vezi prin mină, lucrează în continuare ca unul tînăr").

Totuși, îndoiala era prea mare, pe măsura riscului. S-au gîndit să solicite colaborarea unor specialiști mai mari care să asigure conducerea de înaltă tehnicitate a lucrărilor. Un specialist a venit, a văzut și a zis că numai cu un aparat special cu laser se poate asigura acea perfectă aliniere a segmentelor. „Laser" ? au făcut gazdele ochii mari. „De unde ?".

— N-aveți nici o teamă, merge perfect și fără laser ! a spus din nou bătrînul topograf, bizuindu-se pe îndelungata lui experiență.

— Zi de zi a fost bătrînul alături de mineri — istorisește acum directorul. Nu cu laseri, ci cu clasicul fir cu plumb asigura, în fiecare zi, verticalitatea fiecărui metru de săpătură !

Mai „timizi" la început, minerii celor două brigăzi au căpătat din ce în ce mai mult curaj. Și experiență... O teribilă ambiție îi stăpînea. Ritmul înaintării creștea de la o zi la alta. Pînă cînd a apărut momentul critic... Conducerea minei a trebuit să mai domolească zelul minerilor atunci cînd segmentul de sus se apropia de „golul" de sub el creat prin săparea celuilalt. Pentru ca „dopul" astfel rămas între cele două galerii să nu se surpe peste cei de jos, fiecare puscare a fost dirijată de la distanță. Ultimii metri au fost și momentele de mare tensiune. „Se vor suprapune axele celor două galerii în clipa cînd vor deveni una singură ? Și... vor deveni una singură ?" Ultima puscare. Au alergat toți la fața locului... Galeria de jos venea în continuarea celei de sus. Măsurători exacte. Diferență între axe : 2 cm. Absolut neglijabilă. Deci victorie ! Deci bucurie și încredere în forțele proprii.

Potrivit graficului, puțul ar fi trebuit să fie pus în funcțiune la sfîrșitul acestui an. Este foarte posibil ca prima „corfă" să circule pe put în preajma zilei de 23 August.

— Va fi răspunsul nostru concret la indemnurile pe care le-a adresat minerilor tovarășul Ceaușescu, la Conferința Națională ! Vor dubla capacitatea de producție a minei fără să crească numărul muncitorilor decît cu o treime față de cel prezent. Creșterea productiei va rezulta, în cea mai mare parte, din creșterea productivității.

Va fi încununarea eforturilor de modernizare. Prin aport propriu. Prin consum de gîndire proprie, prin voință și angajare, prin încredere și utilizare a valorilor proprii. În ultimă instanță, prin efectul acțiunii unei exemplare conștiințe muncitorești.

COMERȚUL BUCUREȘTEAN

Lipscanii... într-un magazin

Specialiștii afirmă că la magazinul „Unirea", care dispune de 30 000 mp, vizitatorul întîlnește mai multe mărfuri decît în toate magazinele înșirate de-a lungul celui mai animat vad comercial al Capitalei — Lipscanii. Și într-adevăr. Magazinul „Unirea", unul dintre cele mai mari unități comerciale din țară, găzduiește în fiecare zi pînă la 150 000 de cumpărători, care — odată pătrunși în universul său — au la dispoziție peste 140 000 de sortimente de mărfuri. Dovadă — soldul zilnic general al casei care se menține constant în jurul sumei de 3,5 milioane lei. Ceea ce înseamnă că într-un an aici se vînd mărfuri în valoare de peste 1,2 miliarde lei. O cifră din registrul de casă. Reversul ei cotidian ? Îl identificăm zilnic în fluxul fără sfîrșit al cumpărătorilor spre rafturi, în dialogul lor neîntrerupt cu vînzătoarele. Cum se împacă acest du-te-vino permanent cu exigențele unei serviri prompte, civilizate, cu cerința firească a fiecărui cumpărător de a fi întîmpinat, în această calitate, cu toată atenția ce i se cuvine ?

— Întrebarea — ne spune tovarășul Ene Niculescu, directorul adjunct al magazinului — este perfect justificată. Răspunsul îl găsim, în egală măsură, în munca de zi cu zi a fiecăruia din cei peste 1 500 de lucrători comerciali, cît numără colectivul nostru. Mai întîi, în modul în care reușim să asigurăm în permanență, prin intermediul întreprinderilor de comerț cu ridicata și al celor peste 350 de furnizori direcți din toată țara, împrospătarea fondului de marfă cu noutățile cerute și așteptate de cumpărători. Apoi — în felul cum înțelesnim accesul cumpărătorilor spre ele. În acest scop, am extins formele moderne de expunere și desfacere, multe raioane funcționînd pe bază de autoservire ; în urma diverselor sugestii primite din partea vizitatorilor, am lărgit gama serviciilor pe care le punem la dispoziția lor. Printre altele, magazinul dispune de ateliere de retuș pentru confecții, mese de croit pentru țesături, această operație fiind executată la cerere de specialiști în materie, birou de informații și de păstrare a bagajelor și coletelor, agenție C.E.C., unități moderne de alimentație publică (restaurant, cofetărie-patiserie), serviciu de transporturi pentru obiectele mari (care asigură și instalarea lor la domiciliu), iar, de curînd, la casele de la parter se vînd și tichete pentru mijloacele de transport ale I.T.B. În momentul de față se fac pregătiri pentru înființarea unei case centralizatoare, care va permite solicitantilor să achite o singură dată toate mărfurile alese la diverse raioane și etaje.

Bineînțeles, față de o asemenea unitate comercială etalon, cumpărătorii formulează mereu exigențe noi. Prima dintre acestea — cum spuneam la început — este ca ea să fie tot timpul „pe fază" cerințelor lor. **(Dumitru Tircob).**

VASLUI

Se extinde transportul în comun

Propunerile și sugestiile populației cu privire la extinderea rețelei de trasee și îmbunătățirea condițiilor de transport în comun sînt înscrise pe prima filă a agendei de lucru a consiliului oamenilor muncii de la Întreprinderea de transporturi auto din Vaslui. În decursul anului trecut și în primele două luni din anul în curs, parcul de mașini de care dispune I.T.A. Vaslui a crescut cu 31 de autobuze. Astfel, se asigură o mai bună legătură a centrului de județ și principalele orașe cu majoritatea comunelor, precum și deschiderea unor trasee ce fac legătura cu localitățile Brașov, Piatra Neamț, Iași, Bacău, Galați, și curse directe de la Huși la Gh. Gheorghiu-Dej, Galați, Iași. În cadrul județului, pe 29 trasee au fost suplimentate cursele spre Bogdănești, Tutova, Vetrișoaia, Viișoara etc. De asemenea, s-a realizat legătura, printr-o cursă directă, între orașul reședință a județului și Băile Drînceni pe ruta Vaslui — Huși — Ghermănești. Se intenționează să introducerea autotaxării pe traseele Vaslui-Lipovăț, Vaslui — Solești, Bîrlad — Grivița — Bălăbănești, Vaslui — Oprișita, Bîrlad — Zorleni etc. În autogara Vaslui s-a mărit numărul de peroane acoperite, s-a extins pista de parcare a autobuzelor și sînt în curs de amenajare un punct de întreținere și stația de alimentare cu combustibil. **(Crăciun Lăluci).**

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. I)

culturale, al vieții spirituale în general nu se poate realiza. Numai crearea unei puternice baze materiale deschide calea progresului general al societății — și acest lucru este confirmat de întreaga dezvoltare a omenirii, de la comuna primitivă pînă la societatea capitalistă avansată, pînă la societatea socialistă. Ceea ce facem noi este că nu lăsăm acest proces să se desfășoare în mod anarhic, spontan, ci îl dirijăm, organizînd activitatea în mod conștient pentru a scurta perioada istorică de dezvoltare a forțelor de producție și a grăbi, pe această cale, făurirea socialismului și comunismului în România. **(Aplauze puternice).**

În același timp — așa cum am mai menționat — am dezvoltat învățămîntul, știința, cultura, lichidînd de mult moștenirea orînduirii burghezo-moșierești în aceste domenii.

Dispunem de un învățămînt bine organizat — de la grădiniță pînă la universitate. Cadrul pe care l-am creat asigură formarea unor buni muncitori și specialiști în toate domeniile de activitate, precum și educarea tineretului în spiritul concepției revoluționare, materialist-dialectice despre lume și viață. Am legat strîns învățămîntul cu știința și producția, pornind de la necesitatea ca școala, pe lîngă cultura și educația generală, să dea tînărului o pregătire temeinică într-un anumit domeniu pentru a se putea încadra cît mai rapid în muncă și viață, asigurîndu-și condiții de trai pentru el și familia sa și, totodată, participînd activ la dezvoltarea generală a țării.

Am realizat, în circa 7—8 ani, o dezvoltare impetuoasă a cercetării științifice ; de la cîteva institute pe care le aveam în 1967—1968, inclusiv în 1970, am ajuns la zeci de institute care cuprind peste 150 000 de oameni ai muncii, printre care zeci de mii de cercetători cu studii superioare. Aceste institute, acest personal sînt astăzi în stare să rezolve cele mai complexe și complicate probleme ale dezvoltării tehnicii, ale activității științifice în toate domeniile.

În acest cadru general s-a dezvoltat și învățămîntul pentru naționalitățile din România, în limbile maghiară și germană, precum și în alte limbi, deși populația altor naționalități este puțin numeroasă. Se poate spune că nu există domeniu al învățămîntului superior, ca și domeniu de cercetare, în care tinerii patriei noastre, fără deosebire de naționalitate, să nu aibă acces, să nu-și poată pune în valoare capacitatea în mod nestingherit.

Nu doresc să mă refer la problemele de ordin material, la gratuitatea învățămîntului, la cămine și cantinele asigurate celor ce învață în școli și facultăți, deoarece vă sînt bine cunoscute. De toate acestea se bucură întregul tineret al patriei noastre, în aceeași măsură, fără nici o deosebire.

Fără îndoială că, aplicînd cu fermitate politica națională de egalitate în drepturi, am acordat și acordăm o atenție corespunzătoare asigurării condițiilor materiale ca tinerii să poată învăța în limba maternă, în limba în care doresc. În acest sens aici s-au prezentat multe date ; nu doresc să mă refer la ele. Dar acestea demonstrează convingător condițiile create de societatea noastră socialistă, de partidul și statul nostru pentru ca tinerii de naționalitate maghiară, germană, sîrbă și de alte naționalități să poată învăța în limba proprie.

Se poate pune, desigur, întrebarea : oare în învățămîntul nostru nu există și lipsuri ? Departe de mine intenția de a lăsa să se tragă o asemenea concluzie. De altfel, am vorbit nu de mult despre acestea. Ne pregătim acum să punem în dezbatere Legea învățămîntului și, cu prilejul elaborării ei, am avut multe discuții cu tovarășii care lucrează în acest sector. Fără îndoială că dezbaterea publică a legii va da prilejul unei analize temeinice a ceea ce am realizat, precum și a ceea ce trebuie să facem în continuare pentru ca învățămîntul nostru să corespundă într-o măsură tot mai mare cerințelor pe care i le pune în față societatea noastră, pe care, în general, le pune dezvoltarea științei și cunoașterii umane. Este evident că avem încă o serie de lipsuri, destul de serioase, în învățămînt, atît în ce privește nivelul predării, cît și conținutul manualelor — unde trebuie aduse multe îmbunătățiri. Aceste deficiențe se resimt — și nu ar putea să nu se resimtă — și în școlile unde se predă în limbile naționalităților conlocuitoare. De asemenea, analizăm acum — și vom da publicității în curînd — Legea pentru asigurarea sănătății populației. Și cu acest prilej, pe lîngă problemele generale de sănătate, ne-am oprit asupra unor lipsuri din învățămîntul medical, stabilind măsuri care să-i aducă îmbunătățiri. Desigur, aceasta este valabil atît pentru institutele cu limbă de predare română, cît și pentru cele cu limbă de predare maghiară.

Înțeleg însă că, pe lîngă deficiențele de ordin general în această activitate, sînt și unele deficiențe specifice sau unele interpretate în mod eronat ca specifice învățămîntului în limba maghiară, germană sau a altei naționalități. Sînt, fără îndoială, lipsuri privind manualele în limbile respective, conținutul predării, pregătirea și asigurarea cadrelor, nivelul lor general de cunoștințe. Sînt complet de acord cu tovarășii care au pus problema acordării unei atenții sporite ridicării gradului de cunoștințe al învățătorilor și profesorilor, inclusiv în învățămîntul superior. Aceasta constituie o problemă generală și va trebui ca Ministerul Educației și Învățămîntului, ca și fiecare județ, să acționeze în direcția soluționării ei rapide. În acest cadru este necesar să se acorde atenția corespunzătoare și cadrelor didactice din școlile în care se predă în limbile naționalităților. De asemenea, trebuie să se urmărească îndeaproape intrarea în învățămînt a tinerilor și repartizarea lor în mod corespunzător în județele și localitățile unde cunosc limba respectivă. În general, trebuie acționat pentru a îndrepta absolvenții — mai cu seamă cadrele didactice, dar și cele din rețeaua sanitară și din agricultură — în localitățile de origine, evitîndu-se trimiterea dintr-o parte a țării în alta sau dintr-o parte în alta a județului. Fără îndoială că toate aceste probleme trebuie soluționate mai bine, pe întreaga țară, în acest cadru, și în învățămîntul cu predare în limbile naționalităților din țara noastră. Consider că atît consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, cît și Ministerul Educației și Învățămîntului, organele județene de învățămînt trebuie să analizeze temeinic problemele ridicate și să găsească soluții pentru a lichida rapid deficiențele și asigura îmbunătățirea întregii activități în acest domeniu.

În același fel se poate vorbi și despre activitatea cultural-artistică. Aici s-a vorbit mult de amploarea acestei activități și nu doresc să mai insist. Cunoașteți bine atenția pe care partidul o acordă muncii politico-educative de formare a omului nou, înarmat cu concepția revoluționară despre lume, rolul pe care îl acordăm, în acest cadru, activității cultural-artistice. Festivalul „Cîntarea României" a deschis perspective uriașe pentru participarea la aceste activități a maselor largi populare, pentru afirmarea forțelor creatoare ale întregului nostru popor. Rezultatele primei ediții a festivalului, ca și desfășurarea primei etape a celei de-a doua ediții demonstrează cu putere justețea acestei măsuri, participarea activă, împreună cu oamenii muncii români, a oamenilor muncii de naționalitate maghiară, germană și de alte naționalități la această uriașă mișcare cultural-educativă.

Este, de asemenea, cunoscută activitatea instituțiilor artistice, a radioului și televiziunii, unde, fără îndoială, avem rezultate minunate, dar unde, desigur, am putea face și mai mult. Vorbește elocvent despre grija partidului și statului nostru față de viața spirituală a naționalităților conlocuitoare faptul că în România sînt șase teatre în limba maghiară — fără să mai vorbim de activitatea caselor de cultură acolo unde nu sînt teatre — două teatre în limba germană și un teatru, bun, în limba idiș — printre puținele din lume. Preocuparea noastră este acum ca activitatea tuturor acestor instituții de artă și cultură să corespundă cerințelor pe care partidul, societatea noastră le pun în fața lor.

Sînt, de asemenea, rezultate bune în ce privește presa, creația literar-artistică și s-a vorbit pe larg de aceasta. Se tipărește mult și în română, și în maghiară, și în germană, și în alte limbi. Dacă am face proporția, n-aș putea spune că, de exemplu, în limba maghiară se tipărește mai puțin ; în ce privește presa, raportînd tirajele publicațiilor la numărul locuitorilor, revin mai multe exemplare în limba maghiară decît în limba română. Dar nu problema cantității se pune acum, pentru că din acest punct de vedere, al presei de care dispunem în România, al mijloacelor de informare și activitate politico-educativă, nu stăm rău, nici pe ansamblu și nici în ce privește limbile naționalităților. Mai sînt însă deficiențe în ce privește conținutul. De aceea, e bine ca și în consiliile naționalităților, pe lîngă preocuparea față de problemele de ordin cantitativ, să se acorde mai multă atenție problemelor calitative, de conținut. Cu atît mai mult cu cît Conferința Națională, amplificînd orientările date de Congresul al XI-lea, a stabilit să acționăm pentru o calitate nouă în toate domeniile de activitate. Și este loc pentru o calitate mai bună, pentru o calitate nouă și în domeniul culturii, al literaturii, artelor, al presei ! **(Aplauze puternice).**

S-au ridicat — după cum am fost informat — în discuțiile de ieri, unele probleme privind cadrele, pregătirea lor, asigurarea în continuare a acestora în număr corespunzător. Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Ministerul Educației și Învățămîntului, organele de partid, cu participarea consiliilor de naționalitate germană și maghiară, trebuie să ia toate măsurile pentru a soluționa aceste probleme, înlăturînd deficiențele ce se manifestă și asigurînd pregătirea cadrelor necesare tuturor sectoarelor de activitate. De asemenea, consider necesar ca, într-adevăr, Editura politică să tipărească mai multe lucrări în limbile maghiară și germană, astfel încît să se poată asigura cărți ideologice și politice în limba pe care oamenii o doresc. În ce privește domeniul cărții științifice și tehnice este necesar să se tipărească îndeosebi lucrări de popularizare a științei și tehnicii în limbile naționalităților, pentru a ajuta mai mult la răspîndirea acestor cunoștințe în masele largi populare.

Toate aceste probleme sînt ușor de soluționat; va trebui să se acționeze în mod temeinic pentru ca într-o perioadă relativ scurtă să fie lichidate stările de lucruri negative la care m-am referit.

Pornind de la existența unor deficiențe într-un domeniu sau altul nu se poate însă să nu vedem și să nu înțelegem bine tot ceea ce se realizează în țara noastră. Lipsuri avem — așa cum am menționat — în toate domeniile. Vom mai avea, firește, și în viitor. Nu cred că vreodată, vreo societate, chiar societatea comunistă, va reuși să se dezvolte în așa măsură încît să evite cu desăvîrșire deficiențele și lipsurile. Desigur, pe măsură ce gradul de cunoaștere, de pregătire se dezvoltă, asemenea lipsuri trebuie să devină cît mai puține, iar cînd există să fie descoperite, înțelese la timp și înlăturate — ceea ce, de altfel, și face partidul nostru în toate domeniile de activitate. Esențialul este însă să facem totul pentru a nu admite, sub nici o formă, denaturarea politicii partidului nostru, încălcarea legilor statului, să asigurăm aplicarea fermă a legalității socialiste în întreaga viață socială. **(Aplauze puternice).**

Cunoașteți bine că, față de greșelile, denaturările și ilegalitățile din trecut, partidul nostru a luat atitudine fermă. În ce privește populația de origine germană, la un moment dat, imediat în anii de după război, s-au comis abateri destul de grave, dar noi am trecut de mult la lichidarea lor completă, la îndreptarea greșelilor și înlăturarea consecințelor acestora. Așa am procedat, în general, față de încălcările legalității care s-au produs, la un moment dat, în țara noastră. În conformitate cu hotărîrile Congreselor al IX-lea, al X-lea și al XI-lea, ale plenarelor Comitetului nostru Central, cu legile țării, am acționat și acționăm ferm pentru a înlătura orice abuzuri, orice ilegalități, pentru a așeza la baza relațiilor sociale norme și legi clare, obligatorii pentru toată lumea, care reglementează atît drepturile, cît și îndatoririle tuturor cetățenilor țării. Sîntem ferm hotărîți să asigurăm înfăptuirea neabătută a prevederilor Constituției, a legilor țării, a hotărîrilor congreselor și ale Comitetului Central al partidului, asigurînd dezvoltarea democratică a societății, întărirea legalității socialiste în patria noastră. **(Aplauze puternice).**

Ne preocupăm mult, în cadrul dezvoltării democrației socialiste, de crearea condițiilor ca oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, să poată participa activ la conducerea tuturor sectoarelor vieții economice și sociale. Asigurăm posibilitatea ca fiecare cetățean al patriei să se adreseze cu orice problemă de ordin personal organelor de partid și de stat, pretinzînd soluționarea ei sau un răspuns corespunzător. Asigurăm, de asemenea, condiții ca toți cetățenii patriei noastre să se poată adresa cu orice problemă de interes general organelor de partid și de stat, de jos pînă sus, aducîndu-și contribuția la sesizarea unor deficiențe, lipsuri și greșeli, contribuind la lichidarea lor. Trebuie să spun că dăm o apreciere deosebită faptului că un foarte mare număr de oameni ai muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — se adresează forurilor de partid și de stat nu numai cu probleme de ordin personal, ci și cu multe probleme de ordin general. Dacă aș lua totalitatea scrisorilor pe care le primim la Comitetul Central, o parte tot mai mare din ele se referă la probleme de interes general, privind anumite nereguli sau propuneri de bună funcționare a diferitelor sectoare de activitate. Aceasta constituie o dovadă a creșterii conștiinței și răspunderii cetățenilor pentru bunul mers al unităților economico-sociale, pentru dezvoltarea generală a țării. **(Aplauze puternice, prelungite).**

Dragi tovarăși,

Am menționat, nu o dată, că existența în România a unei populații de naționalitate maghiară, germană, sîrbă sau de alte naționalități, precum și existența în țările vecine a populației de naționalitate română, este un rezultat al dezvoltării istorice, al convietuirii ca vecini a popoarelor din această parte a lumii.

Vorbind de România, doresc să menționez încă o dată că istoria este plină de învățăminte cu privire la lupta comună a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități împotriva asupririi și inegalității. De asemenea, tot ce s-a înfăptuit, atît în trecut, cît mai cu seamă în anii construcției socialiste, este rodul muncii unite a tuturor cetățenilor patriei noastre. Toate mărețele realizări pe care le-am obținut pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate le datorăm, în primul rînd, eforturilor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate — români, maghiari, germani, sîrbi — întregului nostru popor, care, într-o deplină unitate, înfăptuiește neabătut politica internă și externă a partidului și statului nostru. **(Aplauze puternice, prelungite).**

În același timp, istoria ne oferă nenumărate exemple în ce privește politica claselor dominante, a cercurilor reacționare — fără deosebire de naționalitate — de învrăjbire a oamenilor muncii de diferite naționalități pentru a-i putea subjuga, asupri și domina mai ușor. Desigur, lucrurile sînt complexe. Ar trebui să avem în vedere întreaga dezvoltare a vieții internaționale, politica fostelor imperii, politica imperialismului pentru a înțelege, în complexitatea sa, această situație. Politica de învrăjbire a popoarelor mici, cît și a oamenilor muncii de diferite naționalități a stat întotdeauna la temelia dominației și asupririi. Sînt complet de acord cu acei tovarăși care au subliniat aici că este bine ca oamenii muncii — îndeosebi tineretul — să-și împrospăteze continuu memoria cu aceste învățăminte și să nu se uite niciodată că rasismul, antisemitismul, naționalismul, șovinismul de orice fel au constituit întotdeauna o armă în mîna cercurilor reacționare. Și astăzi acestea sînt instrumente pe care cercurile reacționare le folosesc pentru a semăna vrajba, pentru a ridica obstacole în calea făuririi socialismului, a păcii și colaborării internaționale.

Într-adevăr, așa cum au afirmat mai mulți tovarăși care au luat cuvîntul, problemele ce trebuie soluționate în România — inclusiv cele legate de naționalitățile din țara noastră — ne privesc pe noi toți. Le soluționăm noi, în mod democratic, în interesul mersului ferm înainte al societății și nu vom admite nimănui să se amestece în treburile noastre interne, să încerce, într-un fel sau altul, să aducă daune unității oamenilor muncii din România în lupta pentru făurirea socialismului și comunismului. **(Aplauze puternice, prelungite).**

Am vorbit și în alte împrejurări despre faptul că soluționînd în mod corespunzător problemele de ordin umanitar, în conformitate cu principiile societății noastre, nu vom încuraja în nici un fel unele tendințe și, mai cu seamă, activitatea desfășurată din afară pentru a amăgi și determina pe unii cetățeni români de naționalitate germană sau de altă naționalitate, inclusiv de naționalitate română, să-și părăsească patria cu speranța deșartă de a găsi aiurea un loc mai cald, de a trăi mai ușor. Într-adevăr, asemenea îndemnuri din afară nu au nimic comun cu principiile umanitare, cu atît mai puțin cu umanismul nostru revoluționar ; ele sînt îndreptate împotriva personalității și intereselor acelora cărora le sînt adresate. Trebuie să demascăm și să respingem cu fermitate această activitate a cercurilor reacționare, a presei și posturilor de radio străine ! Locul cetățenilor patriei noastre nu este nicăieri în altă parte — chiar dacă la un moment dat ar găsi undeva o viață mai ușoară — ci aici, unde s-au născut, unde au trăit părinții și strămoșii lor și unde, prin munca și lupta unită, se edifică o orînduire nouă, care prin tot ceea ce realizează se dovedește superioară oricărei orînduiri bazate pe exploatare și asuprire. **(Aplauze puternice, îndelungate).**

Nu trebuie să uităm nici un moment că trăim într-o etapă de profunde transformări, de luptă încordată, în care apar și greutăți, apar și multe probleme noi — și toate acestea cer să te orientezi pentru a merge pe calea dreaptă spre victorie. Din păcate, ca în orice luptă, se mai găsesc și șovăielnici, și unii care nu pot ține pasul cu ritmul nou, revoluționar. Mai sînt unii — ce-i drept puțini — care încearcă să-și ascundă neputința, lașitatea și, citeodată, de ce să n-o spunem, neștiința, părăsind, ca să mă exprim într-un limbaj militar, coloana în marș, retrăgîndu-se sau rămînînd în urmă, clevetind în fel și chip pe cei care continuă marșul triumfător înainte. Unii dintre aceștia aplecă urechea la tot felul de calomnii și promisiuni ale unor cercuri din afară. Pentru că, din păcate, se mai găsesc elemente slabe din fire sau descompuse moral care, pentru doi galbeni sau doi arginți, pentru un blid de linte sau de gulaș, se pun în serviciul cercurilor străine. Asemenea oameni au existat întotdeauna — de toate naționalitățile — și se vor mai găsi desigur și în viitor, din păcate. Procesul de cizelare, de formare a conștiinței revoluționare a omului nou este un proces de lungă durată și se pare că unii — ca să folosesc un limbaj medical, de data aceasta — rămîn imuni, sînt prea intoxicați de tarele trecutului, de concepțiile retrograde, și nu pot sau nu vor să înțeleagă, nu se lasă să fie ajutați să înțeleagă noile realități. Pînă la urmă, fie că vor, fie că nu, aceștia ajung în brațele cercurilor celor mai reacționare din străinătate. Este evident că asemenea oameni — fie că sînt români, maghiari, germani sau de altă naționalitate — nu au nimic comun cu societatea noastră, cu idealurile noastre sociale. Pe șovăielnici trebuie să-i ajutăm ; chiar și pe cei ce rămîn în urmă să-i sprijinim să meargă în ritmul în care pot ; dar pe cei care trec de-a dreptul în tabăra dușmană să-i tratăm cu tot disprețul pe care îl merită ! **(Aplauze puternice).** Nu facem și nu trebuie să facem niciodată cuiva proces de intenție. Nu trebuie să pretindem nimănui să dea mai mult decît poate. Există desigur diversitate nu numai în ce privește căile de făurire a societății socialiste, ci și în însușirile fizice și morale ale oamenilor, capacitatea lor de înțelegere, felul de a crea și de a munci — și această diversitate va exista întotdeauna. Aceasta este un lucru normal, o legitate naturală, care nu poate fi înlăturată nici în comunism. Desigur, comunismul poate și va trebui să ajute oamenii să devină cît mai conștienți și cît mai apți de muncă, dar egalitatea fizică și intelectuală nu se va putea realiza și ar fi un non sens să pretindem acest lucru. De aceea nu trebuie să facem nimănui proces de intenție dacă nu reușește să țină pasul cu ritmul de dezvoltare. Trebuie să-i ajutăm cu răbdare pe oameni să se încadreze în muncă, să facă atîta cît pot, dar, desigur, în conformitate cu principiile socialismului, să primească după munca lor. Pentru că este evident că în socialism — și probabil și în comunism vom ține într-o anumită măsură seamă de aceasta — dacă nu putem pretinde de la fiecare decît atît cît poate, nici nu-i putem da decît pentru cît a muncit. Nimeni nu va putea pretinde să stea deoparte și să primească atîta cît primește acela ce-și sufleacă mîncile — ca să mă exprim în limbaj popular — și muncește neobosit zi și noapte pentru triumful socialismului și comunismului. **(Aplauze puternice).**

Fără îndoială că în activitatea politico-educativă trebuie să ținem seama de realități, să pornim de la ele. Ar fi o mare greșeală dacă am lua dorințele noastre drept realități, dacă nu am ține seama de faptul că procesul de dezvoltare a conștiinței noi, socialiste, de lichidare a unor concepții vechi, înapoiate, inclusiv a unor obiceiuri vechi — încetățenite ca rezultat al unei anumite dezvoltări, al unor raporturi sociale din trecut — nu se poate realiza peste noapte. Trebuie să acționăm cu răbdare, să desfășurăm o intensă muncă politico-educativă. Desigur, nu mă refer aici la activitatea din cadrul partidului — aici problemele se pun la un nivel mai înalt — ci la activitatea politică și culturală, ce cuprinde pe toți cetățenii patriei. Se înțelege că înlăturarea concepțiilor vechi va fi un proces de lungă durată. Dar el se va realiza cu atît mai repede cu cît vom dezvolta mai rapid forțele de producție, cu cît vom ridica gradul de mecanizare și automatizare al procesului de producție, inclusiv în agricultură, pe măsura dezvoltării activității de învățămînt și științifice și, desigur, în măsura în care activitatea politico-educativă va ține pasul, va acorda atenția necesară acestei probleme.

Nu vreau să se înțeleagă de aici că activitatea politico-educativă nu poate să devină la un moment dat o forță importantă care să exercite o înrîurire puternică asupra dezvoltării forțelor de producție ; dar acest lucru va fi rezultatul — ca să spun așa — al unei acumulări cantitative în munca educativă, al unui proces îndelungat de educație care va duce la formarea unui om cu o concepție superioară, conștient de necesitatea de a face totul pentru dezvoltarea forțelor de producție. Există această condiționare reciprocă între forțele de producție și conștiința socială, conștiința revoluționară care nu pot fi privite izolat. În condițiile noastre este evident că forțele de producție joacă un rol important, ele avînd astăzi misiunea de a contribui la dezvoltarea generală a țării, de a impulsiona întreaga activitate educativă. Este evident că muncitorii care lucrează la „Înfrățirea", la „23 August", la „Clujeana", la Cîmpia Turzii sau la Combinatul chimic din Tîrgu Mureș au o preocupare unică — aceea de a asigura să funcționeze bine mașinile și utilajele, de a obține o producție maximă, o eficiență economică superioară, o creștere rapidă a productivității muncii. Aceasta nu înseamnă că pe ei nu-i interesează activitatea culturală ; îi interesează în mare măsură, au nevoie și de teatru și de o carte bună, de un film bun, de cîntece bune, au nevoie și de timp pentru a dansa, pentru a se distra. Toate acestea fac parte integrantă din procesul uriaș de transformare revoluționară a societății, de formare a omului nou, care acționează în mod conștient pentru a-și făuri viitorul așa cum dorește el. **(Vii aplauze).**

În acest proces — atît pe plan național, cît și pe plan internațional — se realizează apropierea și întărirea prieteniei între naționalități și între popoare.

Fără îndoială că și în țara noastră procesul de apropiere și întărire a frației dintre români, maghiari, germani, dintre toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate, constituie un proces legic, dialectic, care nu poate fi oprit de nimeni și pe care nu trebuie să-l oprim, ci, dimpotrivă, acționînd ca revoluționari, să-l încurajăm, să-l conducem în mod conștient. Tocmai în aceasta constă rolul partidului nostru de forță politică conducătoare a societății. Înțelegem aceasta nu în sensul de a pune pe primul plan lucrurile minore, anumite deficiențe, ci tot ceea ce reprezintă bunuri comune, tot ceea ce duce la întărirea prieteniei și frației. Desigur, asigurînd — doresc să menționez iar acest lucru — dreptul, dar și posibilitatea materială, ca fiecare să poată folosi limba proprie, nu însă în opoziție cu o altă limbă.

Pentru a lucra în orice domeniu de activitate, pe lîngă limba proprie, în România trebuie cunoscută și limba română ; fără aceasta se ajunge inevitabil la îngrădirea posibilității fiecăruia de a se bucura de deplina egalitate în drepturi, de a se afirma în toate domeniile de activitate. Privind problema pe un plan mai general și ținînd seama de tendința mondială, apare tot mai evident că trebuie să acordăm mare atenție cunoașterii cîtorva limbi de circulație internațională, fără de care nu vom putea fi participanți activi nici la schimburile materiale, și cu atît mai mult la schimburile spirituale dintre popoare. Iată de ce noi cerem în mod obligatoriu tineretului țării să învețe cel puțin două limbi de circulație internațională. Nu înseamnă că, prin aceasta, atentăm cumva la libertatea individuală sau la libertatea de a învăța în limba proprie. Dimpotrivă, dorim ca fiecare să-și învețe bine limba proprie, dar înțelegem că fără a-și însuși limbile de largă circulație tineretul nostru nu va putea să se afirme în mod corespunzător pe plan mondial, nu va putea să ia parte cu drepturi egale la colaborarea internațională, care se dezvoltă continuu și care se va afirma tot mai mult în condițiile triumfului socialismului și comunismului în întreaga lume. Nu, noi nu contrapunem nici un moment învățarea limbii române celei maghiare, engleze, ruse, germane sau franceze. Dimpotrivă, considerăm că a învăța bine limba proprie și a cunoaște cel puțin două din limbile de circulație internațională este o necesitate, așa cum, în condițiile noastre, însușirea pe lîngă limba proprie a limbii române este o necesitate pentru înfăptuirea adevăratei egalități în drepturi, pentru participarea plenară la construcția socialismului și comunismului în România. **(Aplauze puternice).**

Aș dori să revin, în cîteva cuvinte, la activitatea consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană. Așa cum am menționat încă de la început, acestea se înscriu în cadrul general al politicii partidului și statului nostru de creare a unor organisme democratice largi, în care oamenii muncii, cetățenii patriei de toate categoriile sociale să participe activ la conducerea societății. Desigur, în acest scop, principalele forme sînt organizațiile și organele de partid, organele de stat, organizațiile noastre obștești, în care participă activ, în mod organizat, și oamenii muncii de naționalitate maghiară și germană la elaborarea și înfăptuirea politicii generale a țării. Putem spune că naționalitățile din România își aduc contribuția, în cadrul organizațiilor partidului, al organelor de stat, ca deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare, ca membri ai consiliilor oamenilor muncii din unitățile economico-sociale, la soluționarea problemelor generale ale dezvoltării patriei, ale construcției noii orînduiri. Acesta reprezintă, fără îndoială, cadrul principal, esențial care garantează adevărata egalitate în drepturi. Și în viitor trebuie să veghem ca în toate aceste organisme, inclusiv cele executive, reprezentanții oamenilor muncii din rîndul naționalităților să participe activ, aducîndu-și contribuția la soluționarea corespunzătoare a problemelor multiple și complexe ale dezvoltării țării noastre, ale activității pe plan internațional, ale făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

În acest ansamblu se înscrie și activitatea consiliilor oamenilor muncii maghiari și germani. Este necesar ca aceste consilii să desfășoare o activitate mai susținută, mai organizată, ajutînd la studierea și analizarea atît a unor probleme de ordin mai general, de care nu se pot rupe, dar îndeosebi a unor probleme specifice ce se ridică în viața naționalităților respective pe care să le prezinte organelor de partid și de stat, urmărind soluționarea lor corespunzătoare. În același timp, consider că aceste consilii — atît cele centrale, cît și cele județene — trebuie să participe la activitatea generală de educație politică, de formare a conștiinței noi, socialiste.

În legătură cu aceasta, consider necesar ca presa și radioteleviziunea, atît în limba română, cît și în limbile maghiară și germană, să aibă un rol mai activ în activitatea politico-educativă de combatere a concepțiilor retrograde, de formare a omului nou, constructor al socialismului. Insist, de asemenea, încă o dată asupra rolului important pe care trebuie să-l joace literatura și arta, activitatea cultural-artistică, asigurînd condițiile ca aceasta să se poată desfășura în mod corespunzător și în limbile naționalităților. Insist, în același timp, asupra necesității de a asigura împletirea strînsă a acestor activități, într-un șuvoi unic, în cadrul Festivalului „Cîntarea României". Indiferent de limba care se vorbește, activitatea politică, culturală, educativă trebuie să se desfășoare într-o limbă unică — aceea a materialismului dialectic și istoric, a socialismului științific, a Programului partidului nostru, care este expresia marxism-leninismului creator în România. **(Aplauze puternice).**

Dragi tovarăși,

Preocupîndu-ne de problemele dezvoltării societății noastre, căutînd soluțiile cele mai adecvate în vederea înfăptuirii neabătute a hotărîrilor Congresului al XI-lea, noi participăm, totodată, activ la viața internațională. Sîntem conștienți că trebuie să ne aducem permanent contribuția la realizarea unei politici noi, democratice în lume, la aplicarea în viață a principiilor deplinei egalități în drepturi între state, ale respectului independenței și suveranității fiecărei națiuni, ale neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța în viața internațională.

M-am referit pe larg, în cadrul Conferinței Naționale, la problemele internaționale ale etapei prin care trece astăzi omenirea. Probabil, la plenara Comitetului Central vom reveni asupra unora din ele, ținînd seama de evenimentele care au avut loc în ultimele luni, și care, în ansamblu, confirmă pe deplin atît hotărîrile Congresului al XI-lea, cît și ale Conferinței Naționale. În cele cîteva luni care au trecut de la Conferința Națională, viața a demonstrat justețea aprecierilor despre ascuțirea contradicțiilor pe plan internațional, despre lupta pentru sfere de influență și zone de dominație care creează mari pericole pentru independența popoarelor, pentru pacea și colaborarea internațională. Am fi vrut să fim dezmințiți de realitate, dar, din păcate, realitățile sînt chiar mai grave decît le-am prezentat noi la Conferința Națională. Însăși încheierea cu rezultate nesatisfăcătoare a reuniunii de la Belgrad demonstrează că cursul spre destindere este destul de fragil. Este adevărat, la această reuniune s-a adoptat hotărîrea ca în 1980 să se țină o nouă reuniune la Madrid și, între timp, să aibă loc cîteva întîlniri pe probleme speciale. Ținînd însă seama de învățămintele pe care le oferă Belgradul, se impun intensificate eforturile tuturor popoarelor europene pentru ca, pînă la viitoarea reuniune de la Madrid, să se ajungă la o îmbunătățire a raporturilor dintre statele continentului, la o extindere a colaborării economice, tehnico-științifice și culturale. De asemenea, trebuie să se acționeze perseverent pentru soluționarea unor probleme litigioase — mă refer la Cipru. Desigur, țările europene sînt chemate să contribuie și la soluționarea altor probleme litigioase din lume, care s-au făcut simțite la Belgrad și care demonstrează, o dată în plus, interdependența tot mai mare dintre diferitele regiuni și zone ale lumii, dintre diferite state. Existența unor conflicte într-o zonă se reflectă asupra altor zone, iar destinderea, pacea, colaborarea devin tot mai mult o necesitate de ordin general, universal. Iată de ce este imperios necesară realizarea unei politici noi pe continentul nostru, ca și în întreaga lume, a unei politici de conlucrare egală între toate statele lumii.

Noi sîntem ferm hotărîți să facem totul pentru a ne aduce și în viitor contribuția activă la soluționarea problemelor internaționale complexe, inclusiv a problemelor dezarmării, a celor legate de noua ordine economică mondială, pentru a face ca pe planeta noastră să triumfe rațiunea, să se realizeze o lume mai dreaptă și mai bună, o lume a păcii și colaborării internaționale. **(Aplauze puternice, îndelungate).**

Dragi tovarăși,

În încheiere, doresc să-mi exprim convingerea că activitatea consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană care au fost reînnoite — în cadrul plenarelor de ieri, va răspunde tot mai bine cerințelor noii etape de dezvoltare a societății noastre. Fără îndoială că aceste consilii, împreună cu toate celelalte organisme din cadrul Frontului Unității Socialiste, sub conducerea partidului nostru, vor aduce o contribuție și mai importantă la soluționarea tuturor problemelor care privesc dezvoltarea patriei noastre și, totodată, la rezolvarea problemelor specifice — care sînt, pînă la urmă, tot probleme generale, pentru că soluționarea lor duce la întărirea solidarității și frației oamenilor muncii, la victoria luptei pentru înfăptuirea Programului elaborat de Congresul al XI-lea, pentru o viață mai bună în țara noastră, pentru asigurarea fericirii întregului popor, a independenței și suveranității țării. **(Aplauze puternice, prelungite).**

Cu această convingere, vă urez, dragi tovarăși, succes în activitatea dumneavoastră viitoare, multă sănătate și fericire !

(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.". Toți cei prezenți în sală, în picioare, ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului și președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu).

Vitalitatea romanului social

O tendință profund pozitivă a creației actuale: lărgirea perspectivei sociale a viziunii artistice

Ar trebui făcută o distincție între dezvoltarea prozei de observație socială și ceea ce s-ar putea numi **socializarea viziunii artistice**. Ambele direcții sînt proprii literaturii noastre contemporane și, într-o mare măsură, converg, dar nu trebuie confundate, avînd rațiuni diferite.

Dezvoltarea prozei de observație socială se bazează, la noi, pe o tradiție impunătoare, coincidentă cu însăși istoria romanului. Indiferent de cartea pe care o considerăm actul de inaugurare a genului — **Istoria ieroglifică** de Dimitrie Cantemir, **Ciocoii vechi și noi** de Nicolae Filimon sau **Ion** de Liviu Rebreanu — vom cădea de acord că încă de la originea sa romanul românesc a avut ca principală temă relațiile dintre oameni sau, mai exact formulat, existența socială. În perioada atît de fastă pentru proză dintre cele două războaie mondiale, în paralel cu apariția unei literaturi a autenticității și experimentului, aceeași temă a preocupat pe aproape toți marii noștri scriitori, de la Hortensia Papadat-Bengescu la Camil Petrescu.

După 1944, Zaharia Stancu, Titus Popovici, Marin Preda, Eugen Barbu continuă cu demnitate prestigioasa direcție, în care înscriu înnoiri de perspectivă echivalente, uneori, cu mari revelații. Așa se întîmplă, de exemplu, în **Moromeții** lui Marin Preda, unde țăranul, văzut multă vreme ca un produs exclusiv al mediului, apare și în ipostaza complexă de „conștiință". În modul acesta, la dimensiunea sa de „determinat" se adaugă aceea de „determinant" — răsturnare coperniciană, cu profundă semnificație umanistă.

Ultimul deceniu a adus o adevărată recrudescență a interesului pentru proza de observație socială. Chiar și romane cărora le asociem în mod reflex atributul de „istorice", ca **Delirul, Incognito** sau **Rug și flacără**, ilustrează — prin mari inserții de „studii" asupra raporturilor care se stabilesc în viața unei colectivități umane — acest interes. Dar dovada cea mai directă o constituie frecvența tot mai mare a cărților care tratează tema în mod programatic, ca și intensitatea, uneori dramatică, cu care sînt figurate și trăite de către scriitori problemele dificile ale coexistenței oamenilor, cu individualitățile lor aflate în permanentă confruntare. Romanele lui Al. Ivasiuc, axate, în majoritate, pe ideea de putere, se remarcă, de pildă, printr-un patetism de cea mai bună calitate al demonstrațiilor, printr-un simț al nuanțelor de o mare finețe, printr-o implicare pasionată și pasionantă în problematica socială. Aceeași trăire, dusă uneori pînă la o exaltare care captează atenția și celui mai indiferent cititor, este proprie scrierilor lui Dumitru Radu Popescu — în special romanelor **F** și **Vînătoare regală** — autorul confundîndu-se, treptat, cu un principiu justitiar irepresibil. Ar mai putea fi citate, în acest context, unele cărți ale unor autori ai acestor ani pentru curajul imersiunii în cele mai obscure zone ale procesului prin care iau naștere atracțiile sau adversitățile dintre oameni — ale lui Augustin Buzura, de exemplu — un surizător-incruntat judecător al moravurilor contemporanilor săi — ca și ale multor alți prozatori din ultima generație.

Marea diversitate de stiluri — avînd drept principiu de convergență interesul comun pentru realitatea socială — constituie ea însăși un indiciu al revirimentului despre care vorbeam. Realitatea socială își exercită însă influența asupra realității literaturii, nu numai prin faptul că devine în tot mai mare măsură un **obiect al reflectării** artistice. Se produce concomitent, cum afirmam la început, și un **proces de socializare** a viziunii artistice. În ce constă acest proces ?

Prozatorul tradițional, indiferent de valoarea sa, se situa oarecum pe o poziție de contemplator solitar, arborînd o obiectivitate perfectă, ireacuzabilă. „Vocea" acestui prozator, asemănătoare într-o totul cu aceea sentențioasă din glossa eminesciană, nu admitea replică și, deși avea o anumită măreție demiurgică, sfîrșea adesea prin a pierde acel freamăt al vieții pe care nici o monumentalitate nu-l poate înlocui. Acestei certitudini situate cumva deasupra și de aceea abstractă, prozatorul modern îi opune un sentiment al **diversității concrete a lumii, al varietății inepuizabile a umanității**. De aceea, afirmației unice, definitive, i se substituie **versiunile**, în roman pătrund cu amploare aproape unică **vocile distincte ale personajelor**. Monologului sărbătoresc îi ia adeseori locul un dialog de „toate zilele". Literatura, în toată diversitatea ei, își asumă, astfel, un **spirit democratic** și nu doar la nivelul declarațiilor, ci la acela al structurii sale intime, al modului său specific de a exista. Poate că, în literatură, adevărata iradiere a conștiinței sociale o constituie tocmai această **creștere a sentimentului scriitorului că are interlocutori**, situație artistică nouă pe care o vom înțelege mai bine dacă facem legăturile necesare, firești, mediate, cu structura, polităctică democratică a societății noastre socialiste. Nu întîmplător scriitorul preferă ipotezele în locul concluziilor și variantele posibile în locul soluțiilor unice gîndind, desigur, lucrurile, în lumina larg cuprinzătoare a concepției materialist dialectice asupra lumii și vieții, o concepție realistă, ținînd seama de lumea reală. În numeroase romane de azi sînt, astfel, imaginați mai mulți martori ai evenimentelor relatate, încît prin însăși formula epică adoptată se subliniază **dreptul la afirmare a mai multor puncte de vedere**. Versiunile diferite, disputele gen „proces" din ciclul de romane inaugurat prin **F**, curiozitatea de a reflecta întîmplările relatate în **Orgolii** în oglinzi limpezi, dar și în oglinzi strîmbe, care deformează totul într-un mod grotesc — pentru a ne referi doar la scriitorii pe care i-am mai amintit — reprezintă numai cîteva esențioane de socializare a perspectivei estetice.

Cînd ne referim la socializarea perspectivei estetice, la pătrunderea în structura intimă a operei, a vocii publicului, a „umbrei" lui atotprezente, ca și atunci cînd credem că romanul de azi — în cele mai durabile exemplare ale sale — trăiește un **proces de democratizare** a structurii sale prin spațiul tot mai larg acordat dreptului la afirmare a mai multor puncte de vedere — nu ne închipuim aceasta ca pe o pătrundere haotică, de voci indiferente, întîmplătoare. Căci, în acest caz, ar însemna să admitem dispariția **selecției**, a **alegerii deliberate a vocilor**, a punctelor de vedere : ea, această alegere a multiplicității, reprezintă, în fapt, un **punct de vedere**, un mod semnificativ al afirmării viziunii scriitorului, orientării lui filozofice.

Chiar și atunci cînd în convenția romanului nu apare decît un singur povestitor, impresia este aceeași, datorită accentuării tot mai pregnante în ultima vreme a caracterului eseistic al prozei. Eseu înseamnă „încercare", iar încercarea conferă cititorului dreptul de a încerca, la rîndul său, să-și formuleze o opinie în legătură cu cele relatate. Acesta este, printre altele, cazul prozei lui Al. Ivasiuc, în care însuși impresionantul efort de a acredita anumite convingeri are ca premisă recunoașterea faptului că și alte convingeri sînt posibile.

În literatura noastră, socializarea construcției epice este de dată mai recentă decît abordarea tematicii sociale — fiind o expresie a emancipării artistice din perioada antebelică — dar a dus, deja, la rezultate valoroase și, în prezent, constituie o dominantă a spiritului literaturii noastre socialiste, în acord intim cu democratismul societății. Tratarea cu atenția cuvenită a problematicii sociale se însoțește cu capacitatea de a gîndi însăși structura operei literare în termeni sociali.

Alex. ȘTEFĂNESCU

Copii din grădinițele orașului Miercurea Ciuc, dansînd pe scena casei de cultură Foto : **E. Dichiseanu**

LA TEATRUL DE STAT DIN TÎRGU MUREȘ

Recital de poezie populară „Flori de măceș"

Recitalul de poezie populară seculiască, prezentat de talentata artistă Adám Erzsébet, în cadrul „Atelierului '78" al Teatrului de stat din Tg. Mureș, confirmă fertilitatea contactului viu, direct, al artiștilor cu izvoarele muncii și creației poporului, făuritorul valorilor noastre perene.

Limbajul viu al poeziei populare, imaginea poetică invesmîntată în puritatea cîntecului popular, al baladei, povestirii, strigăturii și snoavei secuiești se împletesc organic într-un spectacol frumos, emoționant. Actrița evoluează convingător pe claviatura lirică și dramatică a unei zone apreciabile din vastul folclor secuiesc. Concentrarea interioară, tensiunea ideii, a gîndului și sentimentului transmise cu putere sălii, tonalitatea, mimica, gestul și coregrafia adecvată sînt, în ansamblul lor, mijloacele artistice cu care actrița exprimă fondul grav de idei al tezaurului creației populare.

Exprimarea nuanțată a trăsăturilor stilistice proprii creației interpretate permite spectatorului o receptare exactă a mesajului. Semnificativă în acest sens este interpretarea baladelor Kádár Kata, Budai Ilona, Barcsai, Júlia szép leány, (Iuliana, fată frumoasă), Hej páva, hej páva (Hei păun, păun), Kömives Kelemen — izvorită din același nucleu tematic din care s-a născut și meșterul Manole. De reținut trecerea fină și logică de la tonalitatea gravă a ipostazei de baladă (de la ipostaza sufletului autohton — după cum o definește George Călinescu) — la cea a destinderii și veseliei jucăușe, exprimate în texte de factură lirică și epică populară. Această echilibrată alternanță vădește cu prisosință disponibilitățile interpretative ale actriței.

Piesele recitalului sînt selectate din culegerea folclorică Vadrózsák (Flori de măceș), a lui Kriza János, apărută la Cluj în anul 1863.

Ideea regizorală a lui Hunyadi András, transpusă într-o sugestivă imagine scenografică, semnată de plasticiana Tamás Anna, este amplificată substanțial prin puritatea muzicii autentic populare, executată de grupul „Barázda", format din interpreții vocal-instrumentali Bokor Imre, Pávai István și Simó József.

Recitalul folcloric al actriței Adám Erzsébet impune valoarea unei interpretări de frumoasă ținută artistică.

Conf. univ. dr. Ion CHEREJI

CARNET CULTURAL

● *ARAD.* La Zăbrani, Pîncota, Sebiș, Gurahonț, Birzava, Șimand și în alte localități din județ au avut loc expuneri, dezbateri, simpozioane, expoziții dedicate sărbătoririi, în acest an, a 2 000 de ani de la întemeierea cetății dacice Ziridava, a 950 de ani de la prima menționc documentară a municipiului Arad și aniversării a 60 de ani de la făurirea statului național unitar român. Casele de cultură și căminele culturale din mai multe localități arădene — Lipova, Curtici, Bocsig, Buteni, Birsa, Moneasa, Săvîrșin, Birchiș, Dorgoș, Șofronea — au găzduit spectacole ale formațiilor participante la ediția a doua a Festivalului național „Cîntarea României". Artiștii amatori din Macea și cei din Șofronea au prezentat montajele literar-muzicale „Baladă pentru tînărul erou" (închinată lui Virgil Iovănaș) și „De 2000 de ani sîntem aici", precum și programele brigăzilor artistice intitulate „Vreme pierdută" și „Cu lopata la Petu-n dîmbă". (C. Simion) ● *SATU MARE.* La Galeriile Fondului plastic din Satu Mare s-a deschis o expoziție de sculptură din teracotă a artistului plastic harghitean Benczedi Sandor. Cele peste 80 de lucrări expuse întruchipează o galerie de figuri umane de pe plaiurile transilvane. (Octav Grumeza) ● *VRANCEA.* „Iubirea de țară, o permanență a poeziei românești" a fost tema schimbului de experiență, urmat de o șezătoare literar-artistică, manifestare organizată la Soveja, de cenaclul literar din localitate, în colaborare cu cenaclul „Milcovia" din Focșani. La

Teatrul de Stat din Sibiu (secția germană). Secvență din spectacolul „Ștefan Ludwig Roth", de Christian Maurer și Hans Schuschnig

căminele culturale din mai multe localități ale județului au avut loc expuneri, dezbateri, mese rotunde cu tema „Normele de adresare, norme de conviețuire, în spiritul eticii și echității socialiste". (Dan Drăgulescu) ● *SUCEAVA.* În cadrul etapei de masă a celei de-a II-a ediții a Festivalului național „Cîntarea României", la Suceava s-au deschis 10 expoziții de pictură, grafică și artă populară, găzduite în întreprinderi, instituții și școli. Între artiștii locali care expun : pensionarul Ion Galanton, graficianul Radu Bercea, de la Combinatul minier, pictorul naiv Gheorghe Cotleț, țăran din comuna Arbore, Doina Catargiu, de la Centrul județean de proiectări și alții. (Gh. Parascan) ● *TULCEA.* La Casa de cultură din orașul Babadag a avut loc un schimb de experiență pe tema „Perfecționarea mijloacelor și formelor muncii politico-ideologice și cultural-educative de masă", la care au participat directorii caselor de cultură din județ, metodiști și bibliotecari etc. (E. Mihăilescu) ● *OLT.* La Slatina a avut loc un simpozion pe tema „Omul și revoluția tehnico-științifică". Au participat maiștri, tehnicieni și economiști din unități industriale și de construcții din orașele județului. (Emilian Rouă)

ACTUALITATEA CULTURAL-ARTISTICĂ

TEATRALĂ

„AUDIENȚĂ LA CONSUL"

de Ion BRAD

Teatrul „C. I. Nottara"

Nu se putea ca Ion Brad — apreciat poet al actualității, al atitudinii politice ferm angajate, prozator de amplă respirație și, mai recent, scenarist pe aceleași poziții militante — să nu se apropie în cele din urmă și de teatru pentru a-i folosi puterea de comunicare directă, forța de penetrație socială, în serviciul acelorași idealuri umaniste, patriotice pe care le-a ilustrat prin cărțile sale.

Piesa lui Ion Brad este drama unei tinere femei, amăgită de mirajul aventurii, al călătoriilor extraordinare, al unei vieți de strălucire aparentă și de belșug fără efort, pradă ușoară în mîinile unui escroc care o face să-și părăsească țara pentru a o abandona apoi, epavă în derivă, în lumea contrabandiștilor, a traficanților de droguri. Față de acest caz, atitudinea membrilor unei ambasade române dintr-o țară mediteraneană — unde se petrece o parte din acțiunea piesei — exprimă atitudinea de profund umanism, de comprehensiune și generozitate a statului român, care înțelege să rezolve problemele de acest fel în spiritul libertății și demnității umane. Implicit, fără sentințe sau tirade didactice, piesa face apel la rațiunea, la luciditatea și responsabilitatea fiecărui om față de propriul său destin.

E vorba, în același timp, de responsabilitatea unor cadre de conducere, în speță a unui vicepreședinte de consiliu popular municipal, tată nelegitim a doi dintre copiii femeii, în persoana căruia piesa combate demagogia, abuzul de putere, lichelismul ascuns sub masca onorabilității. Pentru descoperirea acestuia, Ion Brad a făcut din actul al doilea al piesei o adevărată comedie politistă, dîndu-i primarului municipiului rolul unui Colombo improvizat. Se face astfel, e adevărat, racordul între realitatea internă și cea externă, stabilindu-se o corelație interesantă în principiu, dar inoperantă aici, pe plan concret dramatic căci identificarea vicepreședintelui vinovat nu influențează cu nimic desfășurarea acțiunii sau evolutia destinului personajelor din actul întîi.

Lucrarea de față apare astfel fragmentată, compusă mai mult din secvențe narative decît din stări conflictuale, din confruntări sau înfruntări dramatice, cu unele personaje abia enunțate. Marea ei calitate pe lîngă substanța tematică incontestabilă valoare, pe lîngă adevărul de viață conținut, se află în autenticitatea și vioiciunea dialogului pe care Ion Brad îl minuiește cu ușurință, cu certă vocație.

Limbajul simplu, direct și-a găsit o expresie scenică limpede, fluentă în spectacolul Teatrului C. I. Nottara, pus în scenă de Ion Cojar.

Și de data aceasta, Ion Cojar s-a dovedit un bun analist al textului, al psihologiei personajelor, al relațiilor și reacțiilor lor. Pe scena mică a studioului Teatrului „Nottara". Constantin Russu a creat decoruri funcționale, oferind actorilor spațiul scenic adecvat întruchipării veridice a personajelor.

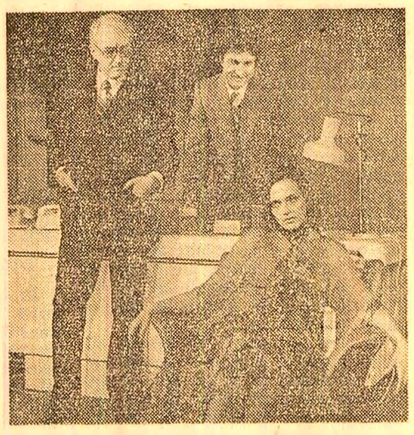

Cum am constatat de mai multe ori în cursul acestei stagiuni, actorii s-au străduit și au reușit să realizeze personaje organice, bogate în substanță, limpede conturate. Merită din plin, în acest sens, aplauze Stefan Radof, care a creat un primar al municipiului plin de farmec, convingător prin trăsăturile care-l individualizează, un om dintr-o bucată, glumeț și serios, inimos și intransigent, figură de vechi activist fidel principiilor eticii comuniste. Îl secondează, în primul rînd Camelia Zorlescu, într-un crochiu satiric desenat cu bune mijloace, în rolul avocatei, în timp ce Cristina Tacoi conturează în mod personal personajul insignifiant al secretarei primarului. Al. Ciprian și George Păunescu creionează în scurte apariții figurile celor doi vicepreședinți. Vasile Lucian sugerează un director de local uns cu toate alifiile. Elena Bog trece prin scenă fără să lase urme, iar Ioana Crăciunescu încearcă să impună un personaj inutil (fiica primarului).

Secvențele de la ambasadă poartă pecetea zimbetului simpatic și a comportamentului firesc și dezinvolt al lui Viorel Comănici. În rolul ambasadorului, Mircea Anghelescu aduce în scenă prestanță și o elegantă ironie. Ștefan Sileanu punctează cu umor și vigoare apariția pitorească a soțului internațional, iar Ion Porsilă schițează chipul bonom al șoferului. O compoziție complexă realizează Catrinel Paraschivescu în variatele ipostaze ale „Femeii disperate", agresivă și naivă în actul întîi, apatică, cu tresăriri dramatice în ultimul act, creînd momente reușite, de sine stătătoare, fără a izbuti însă să închege totul în mod organic, dar sugerînd limpede destinul unei ființe debusolate.

Finalul deschis al spectacolului, care implică publicul în rezolvarea finală a cazului, subliniază actualitatea și importanța dezbaterii propuse.

Margareta BĂRBUȚĂ

MUZICALĂ

Opera „RĂSCOALA"

de Gh. DUMITRESCU

Teatrul liric din Timișoara

Premiera operei „Răscoala", de Gh. Dumitrescu, a fost, fără îndoială, un eveniment în viața muzicală a Timișoarei, un obol de recunoștință adus celor căzuți în numele demnității umane, al luptei împotriva nedreptăților. În recenta montare, survenită la nouă ani după prima versiune, s-au operat suficiente abateri de la litera partiturii, abrevieri menite a condensa și dinamiza acțiunea (sub raport muzical), a sublinia ideea majoră a luptei, a perspectivei și finalității istorice pe care trebuie să o aibă masa de oameni intrați în focul răscoalei... O concizie ce ilumineză acuitatea mesajului eroilor de la Flămînzi. În cadrul unei scenografii — semnată de Gr. Gorduz — simplificată inteligent la elementele definitorii fiecărui tablou în parte, intervențiile regiei lui Dumitru Gheorghiu se fac simțite în coerența acțiunii, prin evoluții scenice logice, în amplasarea grupurilor. Bine conturată, creația lui Vasile Tcaciuc în Iuga (opulența, prestanța, acerba patimă de posesiune a pămîntului moștenit), cît și a Olimpiei Bizera în Nadina — apariție plină de farmec, etalînd aroganța luxoasă, mondenul feminin al bon-ton-ului parizian. Dorința concentrării expresiei a determinat regia să nu caute neapărat individualități între numeroșii țărani investiți cu replică ; dimpotrivă, dorește și reușește să încadreze în marea masă a țăranilor lui '907 personajele meritoriu create de N. Popescu, Fr. Dinier, Al. Draia, N. Ianculescu, tendință în care se înscrie și personajul central — P. Petre interpretat de Nicolae Stan. Dintre momentele deosebite, menționăm bocetul Liei Macarie, omniprezența bătăioasă, agresivitatea prototipului de jandarm aservit, conturată de Dorin Văideanu (pe care partitura vocală îl servește excelent). În notă cu solicitările respective, creațiile lui P. Branco, V. Hojda, I. Pribac, Al. Serac. Emoționantă, deși într-un rol foarte restrîns, soprana El. Brănișteriu. Alături de cei 19 interpreți, ca personaj central se înscrie realmente corul operei. Sub conducerea lui Eduard Weiser, corul impresionează prin profesionalismul rezolvării dificilei sale partituri, printr-un cînt omogen, în care frumusețea vocilor tinere se face simțită. Orchestra sub bagheta lui Bujor Hoinic comentează acțiunea cu o gamă de nuanțe oscilînd între rubato-ul doinei românești și ironia persiflantă, între sonoritățile convulsionate de disonante și chemarea unor inaripate orizonturi. Bună, funcțională coregrafia lui Gh. Ștefan.

Doru MURGU

Operetа „PLĂIEȘII"

de Florin COMIȘEL

Teatrul muzical „N. Leonard"

De curînd, pe scena Teatrului muzical „N. Leonard" din Galați a avut loc premiera operei „Plăieșii" de Florin Comișel.

Scrisă pe un libret de Paul Mihail Ionescu, care semnează și regia spectacolului, opereta „Plăieșii" reînvie în fața spectatorilor un subiect de largă rezonanță, un binecunoscut episod din timpul domniei lui Ștefan cel Mare. Mesajul patriotic, emoționant (vitejia moldovenilor, apărarea ființei neamului și ideea de unitate națională sînt ideile de bază), ritmul întîmplărilor și plasarea acțiunii în Cetatea Neamțului, la Curtea Veneției și la Istanbul, în tabăra tătarilor sau într-un pitoresc han românesc constituie un cadru suficient de larg în care evoluează o întreagă galerie de personaje, ale căror nume, în majoritate, le regăsim în paginile de aur ale istoriei noastre.

Muzica compozitorului Florin Comișel, melodioasă, potențează cu sensibilitate partitura literară, dîndu-i culoare și fior dramatic. Păstrîndu-se în limitele genului, compozitorul transfigurează o serie de intonații din izvorul folcloric moldovenesc, pe care le toarnă creator în arii, coruri, duete ; corul și aria lui Ștefan cel Mare, ariile lui Boldur, Giovana și Mărgărita sau cîntecul de lume din han (excelent interpretat de Ion Mihalcea) sînt numai cîteva exemple. În aceeași notă de reușită sînt utilizate și o serie de intonații din muzica renascentistă sau din cea orientală, atunci cînd acțiunea solicită prin atmosferă, spațiu și timp limbajele muzicale respective.

Sub conducerea competentă a dirijorului Gabor Kiss evoluează un colectiv artistic talentat, al cărui profesionalism este bine reprezentat atît de cor (maestru de cor Dimitrie Macarie), balet și orchestră, cît și de soliștii Laurențiu Buzilă, Nicu Urdăreanu, Zina Enișor, Margareta Kiss, Florica Macarie, Alexandru Chiper, Cicerone Ognef.

Noua premieră a teatrului gălățean constituie o frumoasă realizare, ce se poate înscrie printre primele manifestări muzical-dramatice de interes din cadrul celei de-a II-a ediții a Festivalului național „Cîntarea României".

Angel CÂRSTEA

PLASTICĂ

COLORISMUL POLONEZ

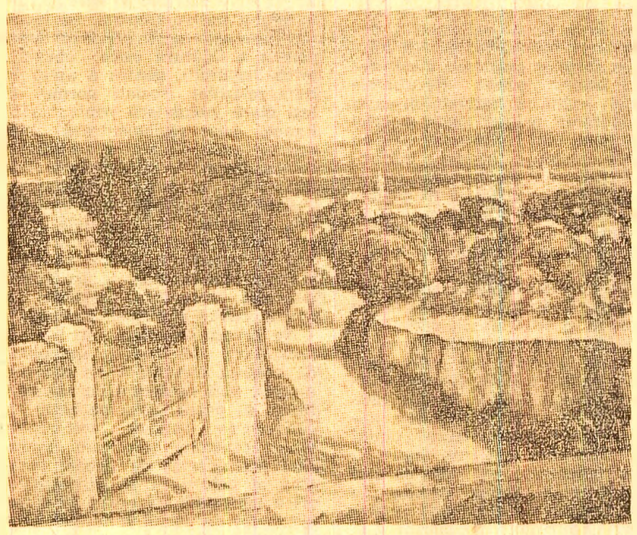

„SATUL TENCZYNEK" de Zygmunt Waliszewski

Sub acest titlu sălile Muzeului de artă al Republicii Socialiste România găzduiesc o expoziție de pictură cu lucrări aflate în patrimoniul Muzeului național din Poznan.

Ea prezintă „colorismul polonez" ca pe un curent artistic bine precizat la conturarea căruia au concurat în egală măsură impresionismul ultimului pătrar al secolului al XIX-lea, dar și ideile inovatoare ale artei începutului de secol XX. De-a lungul șirului de expoziții, vizitatorul are prilejul să înțeleagă acest curent cu un pronunțat specific național. Înființarea, în anul 1924, de către un grup de studenți, printre care amintim în numele (devenite prestigioase mai tîrziu) lui Jan Cybis, Hanna Rudzka-Cybisowa, Zygmunt Waliszewski, Józef Czapski, Piotr Potworowski, Artur Nacht-Samborski sub conducerea profesorului Józef Pankiewicz, a unei secții a Academiei din Cracovia la Paris a pus bazele noii mișcări artistice. Era, cu acest prilej, constituită o grupare artistică la care, mai bine de o jumătate de secol vor adera numeroase alte nume noi care vor dezvolta, în conformitate cu propriile înclinații principiile de bază ale mișcării exprimate de-a lungul timpului cu fermitate și putere de convingere mai ales în revista „Głoș Plastykow" (Vocea artiștilor plastici) înființată în 1930.

Temele reprezentanților acestui curent — supranumiți „kapiști" — erau în exclusivitate peisajele și naturile statice, iar predilecția lor deosebită era pentru culoare, prin accentul pus pe acest element decisiv în „rezolvarea picturală" a tabloului. Succesele deosebite înregistrate de kapiști imediat după eliberare în cadrul Uniunii artiștilor plastici se datorează în bună măsură continuării acestor tradiții fertile, revalorificării lor la scara noilor cerințe impuse artei de dezvoltarea economică, socială și culturală a țării. Iată de ce expoziția din sălile Muzeului de artă este în felul său o retrospectivă a picturii poloneze din ultimii 40 de ani prezentîndu-ne cele mai de seamă realizări ale ei, ca pe un întreg, ca pe o realitate bine fixată în momentele și în evoluția ei, în tendințele și curentele de creație pe care le-a dezvoltat. Direcțiile „colorismului polonez" se detașează astfel de pe simezele expoziției prin intermediul lucrărilor reprezentanților ei celor mai de seamă. În acest sens lucrarea profesorului Józef Pankiewicz — „Poarta verde" se detașează ca un început de drum.

Comun întregii expoziții este un anume fior liric, care se datorează nu numai armoniei și discreției modalităților de rezolvare plastică, dar mai ales pasiunii statornice a celor mai mulți pictori pentru peisaj. „Parcul cu bancă" de Hanna Rudzka-Cybisowa sau „Peisajul din Tarragon" de Piotr Potworowski, „Satul Tenczynek" de Zygmunt Waliszewski sau „Peisaj din Kudowa cu aconiți roșii" de Eugeniusz Eibisch, pentru a da doar cîteva exemple, captează prin intermediul culorii realități insesizabile în interiorul unor peisaje cunoscute, ilustrează, de fiecare dată, cu alte mijloace aceeași pasiune constantă pentru peisaj. În portrete accentul nu este, de cele mai multe ori, pus pe definirea psihologică, pe expresivitatea modelului. „Bluza galbenă" (Stanisław Szczepanski) sau „Femeie cu rochie roșie și flori albe" (Czesław Rzepinski), „Femeie la masă cu flori" (Jan Cybis) sau „Portretul unei tinere fete" (Tytus Czyzewski) sînt simple pretexte pentru urmărirea unei tratări decorative a formelor, pentru realizarea unor ansambluri armonioase, luminoase, care au asimilat organic cîștiguri ale artei acestui început de secol.

Numeroasele succese obținute de reprezentanții „colorismului polonez" — marile expoziții monografice Cybis și Eibisch, participarea lui Wacław Taranczewski și Nacht-Samborski la cea de-a XXIX-a bienală de la Veneția, a lui Cybis la bienala de la Sao Paulo, ca și faptul că Polonia este reprezentată prin lucrările lui Potworowski, Fedkowicz, și Rzepinski la cea de-a XXX-a bienală de la Veneția, numeroasele premii naționale și internaționale obținute — demonstrează o dată mai mult că această direcție extrem de fertilă și-a pus amprenta covîrșitor asupra întregii arte poloneze a ultimului sfert de veac.

Marina PREUTU

Cîntece patriotice pentru formații corale de tineret

Recent a fost editat, sub egida Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, un disc cu lucrări pentru tineret într-un tiraj de 6 000 de exemplare. Discul vine în sprijinul formațiilor corale ale tineretului din întreaga țară, contribuind la continua îmbogățire a repertoriului lor.

Sînt prezentate cîntece patriotice, cele mai multe inspirate din viața nouă a tineretului nostru : „E scris pe tricolor unire", „Spre comunism în zbor", „Brațe tari", „Strîns uniți", „Credință jurăm", „Tinerete, inimă de foc", „Uteciștii de azi, comuniștii de mîine", „Partid, lumina tinereții", „Tinerețea utecistă", „Cu fruntea către viitor" și „Țară, vatră din străbuni". (Agerpres).

tv

PROGRAMUL 1

16,00 Telex
16,05 Telețcoală
16,35 Curs de limbă rusă
17,05 Reportaj pe glob : Namibia
17,25 Consultații juridice
17,45 Balade și vechi cîntece din Mehedinți
18,05 România pitorească
18,35 Turneul internațional de box „Centura de aur". Transmisiune directă de la Palatul sporturilor și culturii
19,20 1001 de seri
19,30 Telejurnal
19,50 La ordinea zilei în economie
20,00 Ora tineretului
21,00 Teatru TV : „Este vinovată Corina ?" de Laurențiu Fulga. Premieră TV
22,20 Telejurnal
22,30 Închiderea programului

PROGRAMUL 2

19,50 La ordinea zilei în economie
20,00 Concertul corului și al orchestrei simfonice ale Radioteleviziunii. Dirijor : Carol Litvin. Dirijorul corului : Aurel Grigoraș. În program : Gh. Dumitrescu — Oratoriul-baladă „Miorița" (primă audiție). Soliști : Elena Grigorescu, Rodica Mitrică, Cornel Finățeanu. Prezintă : Radu Gheciu
21,15 Telex
21,20 Un fapt văzut de aproape
21,40 Muzică ușoară
22,00 Emisiune de știință
22,25 Închiderea programului

Excelenței Sale Domnului NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele Republicii Socialiste România

Am primit cu cea mai mare plăcere mesajul de felicitări și urări de sănătate pe care Excelența Voastră a binevoit să ni-l adreseze cu ocazia celei de-a 17-a aniversări a urcării noastre pe tron.

Exprimind Excelenței Voastre sincere mulțumiri, ne este foarte plăcut să vă adresăm urări de fericire și de prosperitate pentru dumneavoastră personal și pentru poporul român.

Primiți, vă rog, asigurarea foarte înaltei noastre considerații.

HASSAN AL II-LEA
Regele Marocului

Miting de solidaritate cu oamenii muncii și popoarele din Africa australă

La Clubul Întreprinderii de radiatoare, echipament metalic și obiecte sanitare (IREMOAS) din Capitală a avut loc, miercuri după-amiază, un miting de solidaritate cu oamenii muncii și popoarele din Africa australă, organizat de Uniunea Generală a Sindicatelor din România în cadrul Anului internațional de luptă împotriva apartheidului.

Cu acest prilej au luat cuvîntul Mircea Culcer, vicepreședinte al comitetului sindicatului întreprinderii, muncitorii Gheorghe Georgescu, Valeria Radu, Ecaterina Neagu și tehnicianul Ion Gilvitu, care au dat glas sentimentelor de solidaritate militantă ale întregului colectiv al întreprinderii cu lupta dreaptă a popoarelor din Africa australă împotriva politicii de discriminare promovată de cercurile conducătoare rasiste din această zonă.

Vorbitorii au arătat că abolirea politicii rasiste și de apartheid a regimului din Africa de Sud reprezintă un imperativ de maximă actualitate. Forțele progresiste și democratice de pretutindeni sprijină lupta dreaptă a popoarelor sud-african, namibian și rhodesian pentru independență, pentru dreptul de a dispune liber de soarta lor.

În acest context s-a arătat că, în spiritul politicii sale principiale de solidaritate cu lupta de eliberare a popoarelor Africii, țara noastră desfășoară o activitate susținută la O.N.U. și în alte organizații internaționale pentru adoptarea unor măsuri de natură să ducă la lichidarea vestigiilor colonialismului și rasismului în Africa și pretutindeni, la asigurarea dreptului la existență liberă al popoarelor africane. Sprijinul consecvent al României, al întregului nostru popor acordat mișcării de eliberare a popoarelor din Africa australă își găsește o elocventă expresie în mesajele adresate de președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, diferitelor reuniuni internaționale, care au dezbătut această problemă, în convorbirile și documentele semnate cu conducătorii mișcărilor de eliberare din aceste țări.

Susținînd întru totul poziția partidului și guvernului nostru, vorbitorii au înfierat, în numele muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor întreprinderii IREMOAS, crimele săvîrșite împotriva populației din Africa australă. Ei au reafirmat solidaritatea militantă cu oamenii muncii și popoarele din Zambia, Mozambic și Botswana, cu oamenii muncii și poporul zimbabwe, cu lupta majorității populației din Rhodesia și din Africa de Sud, împotriva regimului rasist. Exprimînd voința unanimă a puternicului colectiv muncitoresc bucureștean, cei care au luat cuvîntul au cerut să se pună capăt pentru totdeauna politicii de apartheid, represiunilor și discriminărilor de tot felul practicate în Africa australă, să fie retrase trupele sud-africane din teritoriile namibiene, să se asigure viitorul liber și independent al Rhodesiei, drepturile populației de culoare, să se acorde amnistie tuturor deținuților politici, refugiaților și exilaților, tuturor persoanelor — negri sau albi — supuse persecuțiilor pentru faptul că militează împotriva segregației rasiale.

În cadrul mitingului a fost exprimată convingerea că lupta oamenilor muncii, a mișcărilor de eliberare națională, a popoarelor din Namibia, Rhodesia și Africa de Sud, sprijinită de mișcarea sindicală mondială, de toate forțele democratice și progresiste din lume, va triumfa.

(Agerpres)

Noi sortimente de mobilă

Harnicul colectiv al cunoscutei unități tîrgmureșene — I.P.L. „23 August" — și-a concentrat atenția spre înnoirea producției în funcție de cererile pieței și realizarea unui mobilier cu un înalt grad de prelucrare, cu un consum cît mai mic de material lemnos. Astfel, valoarea producției de mobilă ce se obține dintr-un metru cub de material lemnos crește, în anul 1978, cu 2,5 la sută față de 1976. Întreprinderea produce astăzi 400 sortimente mobilă. Pentru fabricarea mobilei se folosesc o mare diversitate de specii lemnoase. Bunăoară, pe lîngă stejar, nuc, paltin sau specii exotice, în producția mobilei stil se utilizează lemn de cireș și ulm, din care au fost realizate garnituri de mobilă apreciate la export. (Gheorghe Giurgiu).

PLECAREA PREȘEDINTELUI PARTIDULUI MUNCII DIN ISRAEL

Miercuri după-amiază a părăsit Capitala Shimon Peres, președintele Partidului Muncii din Israel, care, la invitația C.C. al P.C.R., a făcut o vizită în țara noastră, în fruntea unei delegații a acestui partid.

La plecare, pe aeroportul Otopeni au fost de față Virgil Cazacu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Leonte Răutu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Constantin Vasiliu, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., activiști de partid.

Au fost de față Aba Gefen, ambasadorul Israelului la București, și membri ai ambasadei. (Agerpres)

Primiri la Consiliul de Miniștri

Tovarășul Gheorghe Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului, a primit, miercuri după-amiază, pe Tuan Tzi-tien, adjunct al ministrului constructiilor de mașini din R. P. Chineză, șeful delegației tehnico-economice care face o vizită în țara noastră.

În timpul întrevederii au fost discutate probleme privind dezvoltarea colaborării în domeniul construcțiilor de mașini între ministerele și întreprinderile de resort din cele două țări.

A participat Ion Avram, ministrul industriei construcțiilor de mașini.

A luat parte Li Tin-ciuan, ambasadorul Republicii Populare Chineze la București.

★

Miercuri după-amiază, tovarășul Gheorghe Oprea, prim viceprim-ministru al guvernului, a primit pe dr. Wilhelm Nölling, senator al landului Hamburg pentru problemele economice, transporturilor și agriculturii, care face o vizită în țara noastră.

Cu acest prilej au fost discutate probleme privind dezvoltarea și cooperarea economică în domenii de interes reciproc între România și R. F. Germania.

A luat parte Richard Balken, ambasadorul R. F. Germania la București. (Agerpres)

„ZILELE CULTURII BULGARE"

Deschiderea expoziției „Eliberarea Bulgariei oglindită în arta plastică"

Sub auspiciile Consiliului Culturii și Educației Socialiste, miercuri la amiază s-a deschis, în sala Dalles, expoziția intitulată „Eliberarea Bulgariei oglindită în arta plastică". Organizată în cadrul Zilelor culturii bulgare, care se desfășoară în prezent în țara noastră pentru marcarea centenarului eliberării Bulgariei de sub dominația otomană, expoziția reunește lucrări de pictură și grafică dedicate acestui eveniment de mare importanță din viața poporului vecin. Artiști bulgari din diferite generații redau emoționant în operele prezentate momente din lupta dîrză dusă cu un secol în urmă împotriva asupririi străine, pentru îndeplinirea celor mai înalte aspirații de libertate și independență națională care au culminat cu eliberarea patriei lor.

La vernisaj au rostit alocuțiuni criticul de artă Mircea Popescu, director în Consiliul Culturii și Educației Socialiste, și sculptorul Velicko Minikov, artist al poporului din Bulgaria.

Au asistat Ladislau Hegedüs, secretar de stat la Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Ion Pacea, vicepreședinte al Uniunii artiștilor plastici, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, oameni de artă și cultură, un numeros public.

Erau prezenți Petar Danailov, ambasadorul R.P. Bulgaria la București, alți membri ai corpului diplomatic, precum și delegația condusă de Liubomir Levcev, prim-vicepreședinte al Comitetului Culturii din R.P. Bulgaria, care ne vizitează țara.

★

La Ateneul Român a avut loc, miercuri seară, un nou concert susținut de Orchestra simfonică a Radiodifuziunii bulgare, care se înscrie în programul de manifestări al Zilelor culturii bulgare. Sub bagheta dirijorului Vasil Stefanov, pianista Milena Mollova a interpretat lucrări de Krasimir Kiurkciiski, Dimităr Hristov și P. I. Ceaikovski.

(Agerpres)

„ROMÂNIA-FILM" prezintă :

în perioada 16—18 martie
la cinematograful „Studio" din Capitală

„ZILELE FILMULUI BULGAR"

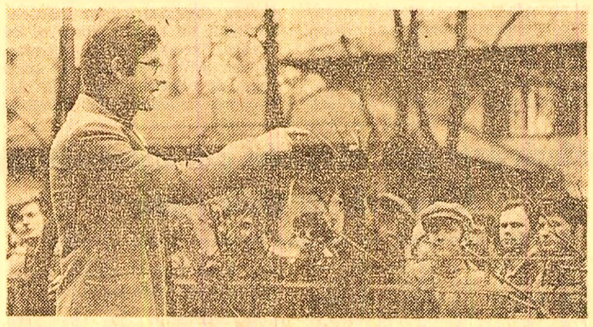

Joi 16 martie spectacol de gală cu filmul „Adios muchachos" ; vineri 17 martie : „Vremea bărbaților" ; simbătă 18 martie : „Stele în păr, lacrimi în ochi"

„Zilele filmului bulgar" se vor desfășura și în municipiile Ploiești (17—19 martie) și Brăila (19—21 martie).

Cronica zilei

Tovarășul Miu Dobrescu, președintele Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a primit, miercuri dimineață, delegația condusă de Liubomir Levcev, prim-vicepreședinte al Comitetului Culturii din Republica Populară Bulgaria, care ne vizitează țara cu prilejul Zilelor culturii bulgare.

A participat Petar Danailov, ambasadorul R. P. Bulgaria la București.

★

Cu prilejul aniversării nașterii șahinșahului Reza cel Mare, însărcinatul cu afaceri ad-interim al Iranului la București, Rokneddin S. Tabatabai, a oferit, miercuri, o recepție.

Au participat Nicolae Ștefan, prim-adjunct al ministrului comerțului exterior și cooperării economice internaționale, Constantin Oancea, adjunct al ministrului afacerilor externe, reprezentanți ai altor instituții centrale, ziariști.

Au fost prezenți șefi ai unor misiuni diplomatice acreditați în țara noastră, alți membri ai corpului diplomatic.

(Agerpres)

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 17, 18 și 19 martie. În țară : Vremea va fi în general caldă. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Vor cădea ploi temporare în Banat, Crișana, Maramureș, Transilvania și nordul Moldovei și, local, în celelalte regiuni. Vîntul va sufla moderat, predominînd din sectorul sud-vestic, cu intensificări în zona de munte cu viteze de 60—80 km la oră. Minimele vor fi cuprinse între minus 1 și plus 9 grade, iar maximele între 8 și 18 grade.

În București : Vremea va fi în general caldă. Cerul va fi temporar noros. Ploaie de scurtă durată. Vînt slab pînă la potrivit. Temperatura ușor variabilă.

Din viața partidelor comuniste și muncitorești

Eforturi rodnice pentru întărirea unității de acțiune

DECLARAȚIA COMUNĂ A PARTIDELOR DE STÎNGA DIN VENEZUELA

După cum s-a anunțat, în ianuarie a avut loc, la Caracas, o reuniune a principalelor partide de stînga din Venezuela, consacrată realizării unității lor în vederea alegerilor din decembrie 1978 și a elaborării unei platforme de acțiuni comune. În legătură cu această problematică, forțele politice participante la reuniune — Partidul Comunist din Venezuela, Mișcarea pentru Socialism (M.A.S.), Mișcarea Electorală a Poporului (M.E.P.) și Mișcarea de Stînga Revoluționară (M.I.R.) au adoptat o Declarație comună.

În Declarația comună, partidele participante apreciază întîlnirea ca „un fapt categoric pozitiv". Fenomenele de distanțare și de înfruntare din sînul stîngii — se arată în document — au constituit un motiv de preocupare pentru vaste sectoare ale țării, așa încît orice efort îndreptat spre depășirea lor este de natură să fie salutat cu satisfacție.

Interesele poporului venezuelean impun ca **toate sectoarele stîngii să stabilească între ele relații rodnice, pornind de la țelul comun de a transforma societatea**, de a construi o țară nouă. În acest sens — fără a se pune problema ca partidele participante să renunțe la pozițiile proprii, le incumbă obligația de a proceda la identificarea căilor de înțelegere, menite să contribuie la intensificarea luptei populare.

Considerăm necesară, continuă documentul, **făurirea unui climat de respect mutual între partidele semnatare. Evitarea atacurilor apare ca o condiție importantă pentru eliberarea legăturilor dintre aceste partide de o falsă dilemă : fie alianță strînsă, fie confruntare aspră pînă la agresivitate.**

Nu este un secret existența — în anumite cazuri — a unor deosebiri între pozițiile diferitelor sectoare ale stîngii. **Faptul că există diverse organizații de stînga și, ca atare, expresii ale unor optici distincte**, reprezintă, evident, o sursă de deosebiri și de nuanțe. Tocmai de aceea, **procedeul adecvat de abordare a acestor deosebiri — dezbaterile de idei — constituie un aspect important pentru făurirea unui climat propice înțelegerilor.** Pe această bază și în asemenea condiții este perfect posibilă — și necesară — acțiunea convergentă a acestor partide pentru a se dezbate problemele acute care confruntă țara. Este clar că, dincolo de evenimentul electoral, există numeroase alte probleme pentru a căror soluționare eficientă acțiunea unitară a stîngii, prin mobilizarea maselor largi populare, va fi de cea mai mare însemnătate.

Partidele semnatare — se subliniază în declarație — au stabilit formulele practice pentru traducerea în viață a acestui imperativ. **Fiecare partid în parte va examina cu grijă aceste propuneri, ca un pas prealabil dezbaterii lor la viitoarea reuniune comună.**

La aceste propuneri și hotăriri poate adera, firește, orice altă grupare politică care urmărește obiective similare. Pentru aducerea la îndeplinire a înțelegerilor convenite, partidele semnatare au hotărît crearea unei Comisii de legătură formate din secretarii generali ai acestora — conchide documentul.

Comentînd — într-un editorial — această importantă reuniune a celor patru partide de stînga, revista „Tribuna Popular" — organ al Partidului Comunist din Venezuela — scrie că întîlnirea și dialogul pe care le-a prilejuit deschid perspectiva unor acțiuni unitare viguroase. În prezent, în rîndurile stîngii se manifestă un curent nou, de apropiere și înțelegere. **„Deosebirile de ordin ideologic și politic sînt firești. Discutarea lor într-un spirit de receptivitate și respect reciproc se va înscrie, fără îndoială, ca un factor pozitiv în dezvoltarea luptei pentru democrație și bunăstare, pentru progres".**

P. C. MEXICAN :

Sarcini noi în lupta pentru dezvoltarea democratică

Într-un editorial al revistei „OPOSICION", organ al Partidului Comunist Mexican — intitulat „1978: Sarcini democratice" — sînt expuse obiectivele principale pe care partidul și le propune în perioada actuală. Acestea sînt formulate în strînsă legătură cu perspectivele pe care le deschide pentru viața politică noua legislație din Mexic, privind partidele politice și sistemul electoral.

„Lupta pentru soluționarea democratică a problemelor naționale — se arată în articol — este o sarcină fundamentală pentru toate forțele revoluționare și democratice, pentru toți oamenii muncii. Desigur, legea federală asupra organizațiilor politice și a sistemului electoral — a cărei aprobare trebuie să fie urmată de reforma asupra tuturor reglementărilor existente în acest domeniu în toate statele republicii — oferă un anumit teren pentru participarea mexicanilor la viața politică. Totuși, necesitățile dezvoltării democratice merg mai departe de ceea ce s-a obținut pînă acum. Rămîne la ordinea zilei lupta pentru garantarea fără restricții a drepturilor politice ale tuturor categoriilor sociale, tuturor tendințelor și curentelor existente în viața țării".

În cadrul acestor considerente generale, Partidul Comunist Mexican are în vedere extinderea reprezentării proporționale în sistemul electoral, promulgarea unei amnistii politice și lărgirea drepturilor sindicale. „Pe alt plan, complementar celui menționat — se spune mai departe în articol — oamenilor muncii le revine sarcina de a obține satisfacerea revendicărilor lor economice, iar detașamentelor revoluționare și democratice — aceea de a lua parte din plin la orientarea acestei lupte. Obținerea unei „scări mobile a salariilor" și bătălia împotriva flagelului șomajului și a folosirii incomplete a brațelor de muncă reprezintă componente principale ale acestor acțiuni.

O altă sarcină a mișcării muncitorești organizate, de însemnătate fundamentală — scrie „Oposicion" — constă în **continuarea eforturilor pentru unitatea forțelor care împărtășesc aceste obiective programatice** — schițate schematic — **ca putînd fi îmbogățită prin discuții deschise, purtate în spirit prietenesc.** Evident, în acest scop trebuie stimulate toate formele posibile de unitate, de la cele care se inițiază în etapele elementare ale acțiunilor comune, de moment, pînă la cele care duc **la afirmarea unei largi alianțe cuprinzînd cît mai multe sectoare care se ralizează luptei democratice.**

Totodată, pe măsura consolidării acestui proces, reforma politică recent înfăptuită permite formarea de grupări politice în jurul unor obiective concrete. **Se creează astfel ample posibilități pentru fronturi electorale sau de alt gen.** Și chiar în cazul cînd nu există consens total în legătură cu toate aspectele programului de transformări democratice pe care comuniștii le-au elaborat începînd cu cel de-al XVIII-lea Congres al partidului, pe bază de discuții și prin acorduri asupra principalelor probleme s-ar putea ajunge la asemenea fronturi.

Sarcini de anvergura celor propuse nu pot fi însă aduse la îndeplinire fără **participarea maselor la lupta politică.** Tocmai de aceea întărirea Partidului Comunist Mexican este, pentru toți membrii săi, nu numai un obiectiv al viitorului imediat, ci o necesitate pentru cursul sănătos al vieții politice din Mexic. **Lupta pentru cucerirea sprijinului maselor largi ale populației și transformarea partidului însuși într-un partid de masă reprezintă azi un imperativ.**

În articol se arată că probabila înscriere a partidului comunist în registrele electorale va imprima noi caracteristici luptei sale. În aceste noi condiții, înscrierea partidului în registrele electorale va fi folosită nu numai pentru participarea la alegeri, ci, în același timp — și acesta este scopul fundamental — pentru dezvoltarea acțiunii oamenilor muncii pe toate fronturile luptei de clasă.

În acest fel membrii partidului vor putea promova pozițiile partidului atît ca cetățeni, cît și ca membri ai unui partid atît de legat de istoria țării, participînd, astfel, la toate activitățile cotidiene, ca detașament al clasei muncitoare pentru realizarea aspirațiilor comune.

SPORT

BOX :

Public mai numeros decît oricînd la galele „Centurii de aur"

Interesul publicului pentru galele celei de-a șaptea ediții a „Centurii de aur" se vădește și mai mare decît în anii precedenți. Peste 3 000 de spectatori încă de la prima reuniune, din după-amiaza zilei de luni, 4 500 la gala de seară a aceleiași zile ; marți, la ambele reuniuni s-au înregistrat aproximativ zece mii de spectatori, cifră care s-a menținut și miercuri !

Dincolo de cifre, să notăm că multimea amatorilor de box din jurul ringului creează o ambianță caldă și spectaculoasă întrecerilor pentru centurile de aur la cele 11 categorii. În această idee, am remarcat obiectivitatea cu care spectatorul bucureștean apreciază desfășurarea luptei pe ring, aplaudînd realizările diferitilor pugiliști, români sau de peste hotare, intrînd uneori în divergențe de păreri cu juriile, chiar și în cazurile în care deciziile fuseseră favorabile unor boxeri de-ai noștri. În asemenea condiții de sportivitate din partea publicului bucureștean, s-a înscris nemulțumirea față de deciziile discutabile la meciurile L. Sandu — C. Zornow, V. Ioana — A. Esparragoza, în care primii au fost declarați învingători, ca și în cazul partidei Teodor Dinu — J. Sollet ; în această partidă, campionul nostru a fost nedreptățit flagrant de juriu, prin acel „3—2" pentru Sollet, boxer ce nu reușise să cîștige măcar un singur rund. Împreună cu numeroșii spectatori, să cerem juriilor, tuturor arbitrilor, fie români, fie de peste hotare, judecarea cea mai obiectivă a meciurilor următoare.

Rezultatele celei de-a cincea gale : În limitele categoriei ușoară, Simion Cutov, în revenire de formă, l-a învins la puncte după un meci foarte spectaculos pe campionul Venezuelei, Nelson Rodriguez. Alte rezultate : Carol Hajnal întrece la puncte pe Marin Stamatescu, Idemar Paisan (Venezuela) cîștigă la puncte în fața lui Mihai Ciubotaru. S-a mai calificat pentru semifinale cubanezul Andres Albana.

La categoria semimuscă Alexandru Turei a pierdut la puncte în meciul cu Armando Guevara (Venezuela), Marcel Constantin l-a întrecut tot la puncte pe campionul bulgar Andrei Metodiev, iar Sali Adem (România) a obținut victoria în confruntarea cu Israel Contreras (Venezuela).

La categoria semiușoară Ilie Dragomir, unul dintre favoriți, a cîștigat prin abandon în fața lui Nicolae Brînzei, Iosif Sandor (România) a repurtat o neașteptată victorie în meciul cu Armando Martinez (Cuba). Florian Livadaru s-a calificat în dauna lui Sandu Leontin, în timp ce Gheorghe Vlad l-a învins pe Augustin Zamora (Venezuela).

În cadrul categoriei mijlocie Alfredo Lemus din Venezuela l-a întrecut înainte de limită printr-un spectaculos K.O. în rundul trei pe Caangali Esmail (Iran). La aceeași categorie Valentin Silaghi a cîștigat prin K.O. tehnic în fața lui Stana Aurel, iar Sandu Tirilă l-a învins la puncte pe Jan Tabacek (Cehoslovacia).

Alte rezultate din gala de după amiază : categoria muscă : T. Ghinea dispune la puncte de Salaldardin (R. P. Mongolă) ; R. Orono (Venezuela) întrece la puncte pe V. Denisov (U.R.S.S.) ; S. Belfort (Cuba) bate la puncte pe Gh. Nița ; A. Perez (Venezuela) învinge prin abandon pe St. Băiatu ; categoria pană : N. Stoenescu învinge la puncte pe Titi Tudor ; N. Neagu învinge la puncte pe V. Ioana ; C. Buzduceanu întrece la puncte pe M. Ploieșteanu.

DE LA 19 MARTIE

Începe ediția de vară a „Daciadei"

După ediția de iarnă a „Daciadei", care a reunit la startul etapelor de masă și la cele 10 finale pe țară sute de mii de tineri și tinere din școli, întreprinderi, instituții, din orașe și de la sate, marea competiție sportivă națională intră, la sfîrșitul acestei săptămîni, într-o nouă etapă. Conform hotărîrii Comisiei centrale de organizare, duminică 19 martie urmează să se declanșeze, la nivelul unităților de bază, ediția de vară a „Daciadei". Totodată, se va da startul în alte două mari competiții de masă, înscrise și ele sub genericul „Daciadei" : fazele pe asociații, clase și școli ale „Crosului tineretului" și „Crosului pionierilor".

FOTBAL : Astăzi, în divizia A

Astăzi se desfășoară meciurile etapei a XXII-a a campionatului diviziei A la fotbal. În Capitală vor avea loc meciurile Dinamo — F.C. Corvinul Hunedoara (stadion Dinamo) și Steaua — S. C. Bacău.

În țară sînt programate următoarele jocuri : F.C. Olimpia — Politehnica Timișoara ; Universitatea Craiova — U.T.A. ; Jiul — F.C. Constanța ; C.S. Tîrgoviște — F.C. Argeș ; F.C.M. Reșița — A.S.A. ; Politehnica Iași — Sportul studențesc ; F.C. Petrolul — F.C. Bihor. Toate meciurile vor începe la ora 16.00.

Posturile noastre de radio vor transmite, alternativ, aspecte de la toate întîlnirile etapei. Transmisia se va efectua pe programul I. cu începere de la ora 15,45.

★

La Zürich, în meci retur pentru sferturile de finală ale „Cupei U.E.F.A." la fotbal, echipa locală Grasshoppers a întrecut cu scorul de 1—0 (1—0) echipa vest-germană Eintracht Frankfurt pe Main și s-a calificat pentru semifinale. Alte rezultate din Cupele europene : În meci retur pentru sferturile de finală ale „Cupei cupelor" la fotbal, echipa Dinamo Moscova a învins cu scorul de 3—0 (0—0) formația Betis Sevilla și s-a calificat în semifinale. În aceeași competiție Hajduk Split a terminat nedecis 1—1 (1—0) cu Austria Viena, după prelungiri, formația vieneză calificîndu-se în urma executării loviturilor de la 11 m.

În „Cupa U.E.F.A.", Carl Zeiss Jena (R.D.G.) a întrecut cu 4—2 (3—1) pe Bastia, dar formația franceză, care cîștigase cu 7—2 primul joc, s-a calificat pentru semifinale.

ATLETISM :

Comentarii după meciul Europa — S.U.A.

MILANO 15 (Agerpres). — Prima întîlnire de atletism pe teren acoperit dintre selecționatele Europei și S.U.A. s-a încheiat la „Palazzo dello Sport" din Milano cu scorul general de 141—80 puncte în favoarea selecționatei europene. În ambele meciuri victoria a revenit sportivilor europeni : 74—60 puncte la masculin și 67—20 puncte la feminin.

Comentînd această întîlnire, agențiile internaționale de presă remarcă succesul realizat de reprezentativa europeană în ansamblu, subliniind în mod special victoria categorică, la o diferență de 47 de puncte, obținută de echipa feminină a Europei. Printre performerele concursului sînt citate și semifondistele românce Ileana Silai și Natalia Mărășescu.

În cîteva rînduri

Turneul internațional feminin de șah de la Belgrad a continuat cu runda a VI-a, în care campioana mondială Nona Gaprindașvili a învins-o pe Vujici. Partidele Lia Bogdan — Kovacevici și Erenska — Dragasevici s-au întrerupt.

Lideră a clasamentului se menține Nona Gaprindașvili (U.R.S.S.), cu 4,5 puncte. Maestra română Lia Bogdan se află pe locul șase, cu 3 puncte și o partidă întreruptă.

În turneul de tenis de la Washington, jucătorul australian John Newcombe l-a întrecut cu 3—6, 6—4, 7—5 pe iugoslavul Zeliko Franulovici, iar americanul Brian Gottfried a dispus cu 6—4, 6—1 de compatriotul său Arthur Ashe.

Alte rezultate : John McEnroe — Tom Gullikson 6—3, 7—6 ; Stan Smith — Butch Walts 6—2, 6—1 ; Phil Dent — Mike Fishback 6—1, 4—6, 6—4 ; Tony Roche — Nick Saviano 6—3, 5—7, 6—4 ; Bob Lutz — Ricardo Ycaza 6—4, 7—6.

În meci retur pentru semifinalele competiției feminine de baschet „Cupa Liliana Ronchetti", echipa B.S.E. Budapesta a întrecut în deplasare, cu scorul de 71—69 (41—41), formația Slovan Bratislava. Învingătoare cu 68—51 în primul joc, baschetbalistele cehoslovace s-au calificat pentru finala competiției, în care vor întîlni pe cîștigătoarea meciului dintre echipele bulgare Spartak Levski și Lokomotiv Sofia.

PRONOEXPRES

Numerele extrase la tragerea din 15 martie

EXTRAGEREA I : **11 9 37 36 3 21.**
EXTRAGEREA A II-A : **10 16 41 13 30 19.**

Fond total de cîștiguri : 1 077 146 lei, din care 221 525 lei report la categoria 1.

DE PRETUTINDENI

PAGINI ALE UNUI TRECUT APUS PENTRU TOTDEAUNA. Pe colina denumită Morro da Cruz, la 23 km sud de Luanda, într-o capelă construită de portughezi cu două secole în urmă, este adăpostit un muzeu ce ilustrează pagini de tristă amintire ale istoriei unei țări, ba chiar a unui continent întreg : muzeul sclaviei. Printr-o muncă migăloasă, patronată de Muzeul național al Angolei libere, au fost strînse mărturii ale celui mai josnic negoț — cel cu oameni — ce a înflorit vreme de jumătate de mileniu, pînă la sfîrșitul secolului trecut, pe coasta de vest a Africii. Se pot vedea aici, alături de ancorele ruginite ale unor corăbii ce transportau sclavi, armele și instrumentele de tortură ale vînătorilor de oameni. Se poate urmări drumul spre plantațiile de trestie de zahăr și minele de aur ale Braziliei, ale Americii de Nord sau Cubei. Între anii 1482—1858, peste 9 milioane de angolezi au fost transformați în sclavi și vînduți în America. Nu lipsesc nici episoadele eroice, curajoase ale eliberării de către căpeteniile Kamukama și Nambuangongo a unei caravane de sclavi (în anul 1645) sau numeroasele revolte și răscoale, ca cea din secolul al 18-lea, din timpul reginei Ginga.

CRUSTACEUL MIRACULOS. Minusculul crustaceu antarctic krill (hrana obișnuită a balenelor), căruia specialiștii îi prezic un „mare viitor" datorită multiplelor întrebuințări ce i se pot da, continuă să suscite interesul științific. De altfel, cunoașterea caracteristicilor sale constituie premise indispensabile ale unei exploatări raționale. Recent, o expediție vest-germană a reușit pentru prima oară să detecteze mari cantități de ouă de krill — și anume imediat sub oglinda apei. Valorificarea krill-ului, aflată abia la începuturi, îmbrățișează domenii din cele mai diverse. Un singur exemplu : din chitina conținută de învelișul cheratinos al crustaceului se pot obține atît un excelent furaj, cît și un pansament ce stimulează vindecarea rănilor. Cantitățile uriașe de krill ce se găsesc în apele antarctice îndreptățesc speranțele oamenilor de știință că, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, acest minunat crustaceu va hrăni nu numai balenele, ci și omenirea.

COMPOZIȚIA PĂRULUI ȘI PREDISPOZIȚIA LA INFARCT. La două clinici ale Institutului de medicină din Debrețin, precum și într-un institut de cercetări științifice se desfășurau cercetări legate de urmările poluării atmosferice. În cadrul acestora s-a efectuat o analiză a compoziției părului oamenilor, constatîndu-se că acesta conține cantități relativ mari de sulf și de calciu. În timpul experiențelor au fost cercetate și fire de păr luate de la bolnavi internați în clinicile respective, inclusiv de la cei spitalizați pentru infarct de miocard, ajungîndu-se la rezultate cu totul neașteptate. Anume, prin analize foarte precise s-a stabilit că părul bolnavilor care suferiseră de infarct conține mult mai puțin calciu decît părul oamenilor cu inima sănătoasă. De aici a rezultat concluzia că pe baza analizei firelor de păr se poate stabili dacă un om este predispus sau nu să facă infarct într-un viitor relativ apropiat.

MĂSURI DE PROTECȚIE A MAIMUȚELOR. Începînd cu data de 1 aprilie, guvernul indian va interzice exportul de maimuțe, foarte solicitate pentru cercetări medicale, farmaceutice, zoologice și antropologice. Indiei îi vor urma după cum s-a anunțat și alte țări asiatice, în semn de protest față de știrile provenite din S.U.A., în sensul că maimuțele ar urma să fie expuse radiațiilor cu neutroni pentru a se testa efectele bombei cu neutroni. Măsura este de asemenea menită să protejeze speciile cele mai solicitate de maimuțe — gibonii și maimuțele Rhesus — al căror număr s-a impuținat îngrijorător. Se estimează că numărul gibonilor ce trăiesc încă în stare liberă în estul Asiei nu depășește 100 000.

SECRETARA ELECTRONICĂ. Oameni de știință ai Universității din Sapporo (Japonia) au pus la punct un aparat electronic care, chiar dacă nu va putea înlocui pe de-a-ntregul secretarele, le va putea fi, în viitor, de un real folos. Este vorba de o mașină de scris care „aude", adică este capabilă să transpună vocea umană în text scris. Un computer înregistrează sunetele limbii japoneze, le compară și combină pe baza celor 51 simboluri fonetice ale alfabetului silabic japonez „kana", depozitate în „memoria" sa, dînd comenzile corespunzătoare unei mașini de scris la care este conectat.

COPII—PICTORI MURALIȘTI. Stațiile metroului din Barcelona (Spania) sînt înfrumusețate într-un mod cu totul original. Pereții holurilor subterane au fost puși la dispoziția copiilor orașului, care, în cadrul unor concursuri, îi decorează conform fanteziei și gusturilor lor. Inițiativa nu numai că oferă o posibilitate de manifestare a talentului copiilor, dar s-a dovedit și o soluție fericită și apreciată de numeroșii călători care se perindă zilnic prin stațiile subterane.

RECIFE ÎN ...POLONIA. În apropierea litoralului baltic al Poloniei au fost descoperite de către geologi urme ale unor insule de mult dispărute, precum și ale unor recife de corali ! Formațiunile respective, cu totul neobișnuite pentru aceste latitudini, sînt noi dovezi ale existenței unei mări ce se întindea în urmă cu 220—200 milioane de ani de la Atlantic peste Marea Britanie, Țările de Jos, Danemarca și pînă în nord-vestul Poloniei de azi. De altfel, depunerile masive de sare din regiunea Wielkopolska și Pomorze sînt reminiscențe ale aceleiași mări după secarea ei datorită climei foarte calde și aride ce a urmat.

Evenimentele din Orientul Mijlociu

● Forțe armate israeliene au declanșat mari operațiuni militare în sudul Libanului ● Numeroase victime în rîndul populației și mari pagube materiale

Agențiile internaționale de presă anunță că, în noaptea de marți spre miercuri, forțele armate israeliene au declanșat operațiuni militare intense, de mari proporții, în sudul Libanului. Aceste forțe, cuprinzînd peste 25 000 de oameni și alcătuite din toate armele, au pătruns pe întreaga frontieră sudică a Libanului cu Israelul, atacînd numeroase localități, îndeosebi așezări în care se află palestinieni.

Atacurile forțelor israeliene au fost precedate de bombardarea violentă de către unități de artilerie și aviație a numeroase localități de frontieră.

Corespondenții militari israelieni, care transmit de pe teatrul operațiunilor, relevă numărul foarte mare de obiective și suprafețele întinse afectate de operațiunile declanșate de forțele israeliene împotriva taberelor palestiniene și a localităților din sudul Libanului, a zonei Arkoub, la poalele muntelui Hermon, precum și împotriva bazelor palestiniene din zona limitrofă cu Israelul.

Agenția palestiniană W.A.F.A. relata că, după opt ore de lupte îndîrjite, în cursul cărora s-au înregistrat peste 30 de raiduri aeriene, forțele palestiniene ripostau atacurilor israeliene.

Agenția France Presse menționează că, miercuri după-amiază, avioane israeliene au efectuat un raid împotriva bazelor palestiniene din portul Tyr, ca și asupra altor centre situate la sud de Beirut.

La rîndul său, Radiodifuziunea libaneză a anunțat bombardarea de către aviația israeliană a localității Damour (la 20 km sud de Beirut), precum și a taberelor palestiniene din Sabra și Bourj Brajneh, suburbii sudice ale Beirutului.

Unități motorizate, care au trecut frontiera libaneză la cîțiva km de țărmul Mediteranei, înaintează spre localitatea Talr Harfa pentru a face joncțiunea cu unitățile debarcate pe înălțimile de la Hazziyeh.

Relatările agențiilor de presă privind desfășurarea operațiunilor menționează că se înregistrează numeroase victime în rîndul populației, precum și distrugeri de obiective civile, consemnîndu-se mari pagube materiale.

Într-o declarație, ministrul apărării al Israelului, Ezer Weizman, a definit acțiunea israeliană ca pe o „operațiune continuă și preventivă", menită să împiedice ca bazele palestiniene distruse să fie refăcute.

Președintele Libanului, Elias Sarkis, a condamnat miercuri operațiunile militare israeliene în sudul țării sale. Adresîndu-se membrilor guvernului în cursul reuniunii Consiliului de Miniștri, șeful statului libanez a subliniat că aceste operațiuni constituie o violare a dreptului internațional, a suveranității Libanului și a poporului său.

În urma unei reuniuni a Consiliului de Miniștri, premierul libanez, Selim Al-Hoss, a declarat că Libanul a hotărît să informeze continuu Consiliul de Securitate al O.N.U. asupra situației din sudul țării după atacul israelian. Premierul libanez a precizat că, în lumina contactelor diplomatice care vor fi întreprinse, Libanul va decide dacă trebuie să ceară o reuniune de urgență a Consiliului de Securitate.

„Indiferent de motivele care stau la baza acțiunilor israeliene — a declarat Kurt Waldheim, secretarul general al O.N.U. — nu pot decît să deplîng violarea frontierelor unui stat suveran și folosirea masivă a forței". El a adresat un apel tuturor celor interesați „pentru a evita orice nouă acțiune, susceptibilă să ducă la o escaladare a conflictului".

Președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Yasser Arafat, a adresat o notă urgentă șefilor de stat arabi cu privire la situația creată după atacul israelian în sudul Libanului — transmite agenția W.A.F.A. După ce prezintă evoluția situației din zonă, Yasser Arafat cheamă șefii de stat arabi să facă față „acestui atac militar urîas, fără precedent", desfășurat de-a lungul frontierei libaneze de la Nakoura pînă la muntele Hermon.

Siria a cerut țărilor membre ale Consiliului de Securitate al O.N.U. „să-și asume responsabilitățile" și „să intervină imediat" pentru a opri atacul israelian împotriva unei țări membre a O.N.U. și pentru a asigura evacuarea forțelor israeliene din sudul Libanului — a anunțat un purtător de cuvînt oficial sirian la Damasc.

Ministrul egiptean de externe, Mohamed Ibrahim Kamel, a dat publicității o declarație în care arată că „agresiunea israeliană pe scară largă împotriva Libanului, întreprinsă de forțe terestre, aeriene și maritime, constituie o evoluție gravă, o nouă violare israeliană a Cartei O.N.U. și un alt obstacol în calea realizării unei păci drepte și durabile". El a subliniat că „agresiunea constituie o violare flagrantă a suveranității Libanului".

Secretarul general al Ligii Arabe, Mahmud Riad, a adresat un mesaj secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, în care cere intervenția urgentă a Națiunilor Unite pentru a se pune capăt atacului israelian împotriva sudului Libanului și pentru retragerea imediată a trupelor israeliene din aceste teritorii.

Totodată, după cum a anunțat postul de radio Cairo, Mahmud Riad a invitat delegațiile arabe la Națiunile Unite să se reunească pentru a adopta o atitudine comună în fața actualelor evenimente.

După cum rezultă din informările de presă primite, operațiunile declanșate de forțele armate israeliene în sudul Libanului continuă.

(Agerpres)

Incertitudini cu privire la evoluția comerțului internațional

GENEVA 15 (Agerpres). — Volumul comerțului mondial a crescut anul trecut cu numai 4 la sută, față de 11 la sută în 1976, relevă raportul preliminar al G.A.T.T. asupra comerțului pe anul 1977 și perspectivelor pe 1978, dat publicității la Geneva. Valoric, comerțul mondial s-a cifrat la 1 150 miliarde dolari, ceea ce reprezintă o creștere de 13 la sută, față de anul trecut cînd valoarea schimburilor comerciale a atins 1 002 miliarde dolari. Diferența dintre creșterea valorii schimburilor comerciale și cea a volumului lor este rezultatul scăderii cursului dolarului ca unitate de calcul în tranzacțiile comerciale internaționale. Raportul arată că ritmul de creștere a produsului național brut al țărilor industrializate occidentale a scăzut la 3,5 la sută, în 1977, față de 5,5 la sută, în 1976, iar ritmul de creștere a producției industriale a scăzut la 4,5 la sută, de la 9 la sută în 1976.

Raportul avertizează că noile măsuri protecționiste adoptate în ultimele luni de unele țări occidentale industrializate sînt de natură să creeze incertitudini cu privire la evoluțiile comerțului internațional în anul 1978.

Tovarășul Gustav Husak l-a primit pe ambasadorul României

PRAGA 15 (Agerpres). — Tovarășul Gustav Husak, secretar general al C.C. al P.C. din Cehoslovacia, președintele R.S. Cehoslovace, a primit în vizită de rămas bun pe ambasadorul României la Praga, Teodor Haș, cu prilejul încheierii misiunii sale diplomatice în Cehoslovacia.

Din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, au fost transmise tovarășului Gustav Husak un cald salut tovărășesc și urări de sănătate și fericire personală, precum și urări de prosperitate poporului cehoslovac.

Tovarășul Gustav Husak a mulțumit pentru mesaj și a adresat, la rîndul său, tovarășului Nicolae Ceaușescu un cordial salut și cele mai bune urări de succese, sănătate și fericire. El a evocat cu deosebită satisfacție întîlnirea și convorbirile avute cu tovarășul Nicolae Ceaușescu la București în 1977 și a relevat dezvoltarea relațiilor dintre P.C. din Cehoslovacia și Partidul Comunist Român, dintre Cehoslovacia și România.

PENTRU DECOLONIZAREA AUTENTICĂ A RHODESIEI

— O rezoluție adoptată în Consiliul de Securitate —

NAȚIUNILE UNITE 15 (Agerpres). Adoptînd un proiect de rezoluție în problema rhodesiană prezentat de un grup de țări nealiniate, Consiliul de Securitate al O.N.U. a condamnat „toate tentativele și manevrele regimului ilegal de la Salisbury avînd ca scop menținerea la putere a unei minorități rasiste" și, totodată, a declarat „ilegală și inacceptabilă" orice reglementare internă încheiată sub auspiciile regimului lui Smith. În favoarea rezoluției au votat reprezentanții a zece țări, neînregistrîndu-se nici un vot împotriva ei. Reprezentanții celor cinci țări occidentale membre ale Consiliului de Securitate — Marea Britanie, Franța, S.U.A., Canada și R. F. Germania — s-au abținut de la vot.

Rezoluția adoptată relevă că înlăturarea grabnică a regimului minoritar al lui Ian Smith și înlocuirea forțelor militare ale acestuia constituie condiții prealabile prioritare pentru restabilirea legalității în Rhodesia. De asemenea, documentul se pronunță pentru organizarea în acest teritoriu african a unor alegeri bazate pe sufragiu universal, sub controlul O.N.U. Totodată, rezoluția cere Marii Britanii să angajeze imediat, cu sprijinul secretarului general al O.N.U., „consultări cu părțile interesate, pentru atingerea obiectivelor unei decolonizări autentice a teritoriului". Pe de altă parte, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, este invitat, prin această rezoluție, să prezinte pînă la 15 aprilie Consiliului de Securitate un raport în problema rhodesiană.

S.W.A.P.O. DENUNȚĂ MANEVRELE RASIȘTILOR DE LA PRETORIA

LUSAKA 15 (Agerpres). — În cadrul unui interviu, Sam Nujoma, președintele Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (S.W.A.P.O.), a condamnat manevrele regimului rasist de la Pretoria pentru a-și menține dominația asupra Namibiei și a perpetua regimul colonial în acest teritoriu. În scopul materializării intențiilor sale, autoritățile rasiste sud-africane recurg la manevre pentru a dezbina poporul namibian, practică politica dezbinării triburilor și aservirii lor intereselor regimului minoritar din R.S.A.

Sam Nujoma a arătat că S.W.A.P.O. sprijină convorbirile privind soluționarea pe cale pașnică a problemei Namibiei fără ca acestea să aducă prejudicii poporului acestei țări, subliniind necesitatea retragerii de pe teritoriul namibian a tuturor forțelor de ocupație ale regimului sud-african, eliberării deținuților politici și a persoanelor arestate pentru convingerile lor politice, organizării de alegeri libere și democratice. Totodată, el a reafirmat hotărîrea S.W.A.P.O. de a continua lupta de eliberare națională pînă la cucerirea independenței Namibiei.

„Etiopia este gata să rezolve prin mijloace pașnice diferendele cu țările vecine"

declară ministrul de externe Feleke Gedle Giorgis

ADDIS ABEBA 15 (Agerpres). — Milos Minici, vicepreședinte al Consiliului Executiv Federal, secretar federal pentru afacerile externe al Iugoslaviei, care se află la Addis Abeba în calitate de trimis al președintelui Iosip Broz Tito, a avut o întrevedere cu ministrul de externe al Etiopiei, Feleke Gedle Giorgis. Au fost discutate relațiile iugoslavo-etiopiene.

În acest cadru, ministrul de externe al Etiopiei a declarat că guvernul etiopian este gata să rezolve prin mijloace pașnice diferendele cu țările vecine, pe baza principiilor promovate de Organizația Unității Africane, Organizația Națiunilor Unite și mișcarea de nealiniere. Pe aceste baze doreste guvernul etiopian să dezvolte relațiile sale cu toate statele, a precizat el, după cum relatează agenția Taniug.

MOGADISCIO 15 (Agerpres). — Somalia a încheiat, miercuri, operațiunile de retragere a efectivelor sale militare din provincia Ogaden, a declarat la postul de radio ministrul informațiilor în guvernul somalez, reluat de agenția United Press International.

Potrivit agenției U.P.I., măsura anunțată se aplică numai efectivelor armatei regulate somaleze și nu celor cîteva mii de insurgenți care și-au făcut cunoscută intenția de a continua acțiunile de gherilă împotriva autorităților etiopiene chiar după retragerea armatei somaleze din Ogaden.

Președintele Consiliului de Miniștri al R.D.G. l-a primit pe ambasadorul României

BERLIN 15 (Agerpres). — Willi Stoph, președintele Consiliului de Miniștri al R.D. Germane, l-a primit pe ambasadorul României în R.D.G., Constantin Niță, în legătură cu încheierea misiunii sale.

În cadrul convorbirii s-au evidențiat dezvoltarea dinamică, fructuoasă a relațiilor dintre România și R.D.G. în toate domeniile de activitate, posibilitățile ample de extindere a acestora, în spiritul înțelegerilor convenite cu prilejul întîlnirilor și convorbirilor dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și Erich Honecker, secretar general al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Stat al R.D.G.

Sesiunea Comisiei mixte guvernamentale româno-indiene

DELHI 15 (Agerpres). — La Delhi au început lucrările sesiunii Comisiei mixte guvernamentale româno-indiene de cooperare economică, științifică și tehnică. Delegația română la lucrări este condusă de Neculai Agachi, ministrul industriei metalurgice, iar delegația indiană de H. N. Bahuguna, ministrul petrolului, chimiei și îngrășămintelor chimice.

Conferință internațională cu participarea unor istorici români

NEW YORK 15 (Agerpres). — Delegația de istorici români, formată din general-maior dr. Ilie Ceaușescu, colonel C. Căzănișteanu și dr. Florin Constantiniu, a participat, în perioada 13—15 martie, la o conferință cu tema „Războiul și societatea", organizată sub auspiciile Universității orașului New York și ale Departamentului de studii sud-est europene. Au participat specialiști în istoria militară, cercetători, profesori, studenți.

Delegația română a prezentat comunicări științifice și a participat la dezbateri în cadrul secțiilor, informînd despre politica militară a României și lupta pentru eliberare națională a poporului român, ca și despre alte momente din istoria națională.

Lucrările sesiunii Comisiei Dunării

La Budapesta s-au deschis lucrările celei de-a XXXVI-a sesiuni a Comisiei Dunării. La sesiune participă delegațiile statelor membre, precum și reprezentanți ai unor organizații internaționale. Prima ședință a sesiunii a fost consacrată aniversării a 30 de ani de la semnarea convenției referitoare la regimul de navigație pe Dunăre. În cadrul ședinței șeful delegației române, Gheorghe Sandu, adjunct al ministrului transporturilor și telecomunicațiilor, șef al Departamentului Transporturilor Navale, s-a referit la contribuția României în domeniul îmbunătățirii condițiilor de navigație pe Dunăre.

FRANȚA

Relansarea campaniei electorale în vederea celui de-al doilea scrutin

PARIS 15 (Agerpres). — Campania electorală din Franța a fost reluată la posturile de radio și televiziune — relatează agenția France Presse.

În numele Partidului Comunist, Charles Fiterman, secretar al C.C. al partidului, a relevat că „lupta este grea" și le-a cerut francezilor să se ralieze stîngii, la al doilea tur de scrutin, de la 19 martie, mai ales după acordul încheiat între cele trei formațiuni ale acesteia.

După ce a subliniat că obiectivul propus de a obține 7 milioane de voturi a fost atins de partidul său, primul secretar al Partidului Socialist, François Mitterrand, a opinat că rezultatul alegerilor rămîne incert.

Președintele Adunării pentru republică, Jacques Chirac, a declarat că majoritatea guvernamentală „și-a păstrat pozițiile", recunoscînd însă că ea se află „într-o postură dificilă la cel de-al doilea tur de scrutin".

PARIS 15 (Agerpres). — Ca urmare a acordurilor realizate marți, formațiunile politice ale Uniunii stîngii au respectat prevederile privind desistarea candidaților la cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor legislative generale, ce se va desfășura la 19 martie, relatează agenția France Presse. După cum se știe, în primul tur au fost aleși numai 68 de deputați, urmînd ca duminică să fie desemnați restul de 423 de membri ai viitoarei Adunări Naționale a Franței. Agenția citată menționează că în 413 circumscripții electorale vor fi numai cîte doi candidați, al majorității și al stîngii, în celelalte fiind trei sau mai mulți, deoarece nu toți candidații formațiunilor politice ce fac parte din majoritatea guvernamentală au respectat consensul intervenit în legătură cu desistarea.

Agenția France Presse arată, pe de altă parte, că la 19 martie se vor prezenta în fața alegătorilor 142 de candidați ai Partidului Comunist Francez, 244 ai Partidului Socialist și 23 ai Mișcării Radicalilor de Stînga. Majoritatea guvernamentală va prezenta drept candidați 214 membri ai Adunării pentru republică și 195 proveniți din celelalte formațiuni politice ale acesteia.

Țările asociate la C.E.E. nemulțumite de evoluția relațiilor comerciale cu „cei nouă"

BRUXELLES 15 (Agerpres). — La Bruxelles s-au încheiat marți lucrările reuniunii ministrilor de externe ai țărilor Pieței comune și ai celor 53 de țări în curs de dezvoltare din Africa, zona Caraibilor și Pacificului (A.C.P.) asociate la C.E.E.

După cum informează agenția Reuter, țările A.C.P. au cerut ca mai multe produse ale lor de export să beneficieze de sistemul de stabilizare a veniturilor din export (Stabex). În intervenția sa, Seysila Omar Sy, ambasadorul Senegalului pe lîngă Piața comună și purtătorul de cuvînt al țărilor A.C.P. în această problemă, a cerut ca pe lista acestor produse să fie incluse și exporturile de cupru, fosfați și cauciuc, precum și ale unor produse agricole. Nu a fost luată nici o hotărîre în acest sens. „Cei nouă" eschivîndu-se de la un răspuns clar. S-a convenit ca cererile respective să fie încredințate spre studiu experților.

Într-o conferință de presă organizată la sfîrșitul reuniunii, ministrul de externe al Jamaicăi, P. J. Patterson, președintele grupului țărilor A.C.P., a declarat că Acordul semnat la Lome în 1975 este limitat în comparație cu aspirațiile țărilor în curs de dezvoltare privind instituirea unei noi ordini economice internaționale. Totodată, el a precizat că reprezentanții „celor 53" au respins încercările „celor nouă" de a subordona dezvoltarea relațiilor economice unor condiții de ordin politic.

MARGINALII

DACĂ TOȚI ALBII...

— Coboară imediat — ordonă, cu glas ferm, șoferul autobuzului destinat „numai pentru albi".

Rita Hoefling s-a uitat în jur, dar nu a văzut nici o persoană de culoare care ar fi putut stîrni mînia șoferului.

— Tu, de colo, nu auzi? — insistă conducătorul autobuzului.

Stupefiată, d-na Hoefling a înțeles că ei îi erau adresate acele cuvinte jignitoare.

— Dar eu sînt albă! — a replicat ea.

Sub ploaia de insulte ale șoferului și ale celorlalți pasageri, ea s-a dat totuși jos din autobuz. A rămas în stație, plîngînd.

...De cîtva timp, în familia Hoefling, din elegantul cartier Sea Point al marelui oraș Capetown, rezervat numai albilor, au dispărut zilele senine. Stăpîna casei, Rita Hoefling, s-a îmbolnăvit; doctorii au constatat o tumoare la creier. Fie tumoarea, fie radiațiile cu cobalt, fie tratamentul cu cortizon au făcut ca pielea bolnavei să capete o culoare ceva mai închisă. Aceasta n-ar însemna nimic în alte țări ale lumii. Dar în Africa de Sud, țara apartheidului, „întunecarea" la față se transformă într-o tragedie. Iar culoarea „întunecată" a pielii devine un stigmat.

Primul semnal de alarmă l-a tras fiica. Ea urma școala într-un colegiu „numai pentru albi" și colegii care o vizitau acasă au remarcat, în mod inevitabil, că pielea mamei ei începuse să devină... întunecată. De atunci, fata d-nei Hoefling trăiește un adevărat coșmar: la școală și pe stradă este arătată cu degetul ca fiind „progenitura unei femei de culoare".

Într-una din zile, la ușa casei Hoefling a sunat poștașul. „Unde ți-e stăpîna?" — a întrebat-o el... chiar pe stăpîna casei. „Cînd i-am spus că este casa mea, mi-a replicat că lui nu-i place să glumească".

„Abia acum înțeleg și știu ce înseamnă și cum arată politica de apartheid" — recunoaște Rita Hoefling.

Referindu-se la acest caz, ziarul „Post" din Johannesburg scrie: „Dacă toți albii ar putea trăi calvarul d-nei Hoefling, probabil că la noi lucrurile s-ar schimba repede".

N. PLOPEANU

DIN ACTUALITATEA POLITICĂ

Convorbirile greco-turce

Un pas pozitiv, corespunzător intereselor reciproce, îmbunătățirii climatului în Balcani

Așteptată cu interes de opinia publică internațională, întîlnirea dintre primul ministru al Greciei, Constantin Karamanlis, și premierul Turciei, Bülent Ecevit, de la Montreux, în Elveția — prima la nivelul șefilor de guverne ai celor două țări în ultimii 11 ani — s-a încheiat cu rezultate pe care cercurile oficiale din ambele țări le apreciază ca pozitive.

Desfășurată pe parcursul a trei reprize, întîlnirea a prilejuit un schimb larg de vederi asupra modalităților de soluționare a unor probleme ce afectează de mai multă vreme relațiile reciproce. Caracterizînd rezultatele acestui schimb de vederi, primul ministru Constantin Karamanlis declara la reîntoarcerea sa la Atena că **„scopurile întîlnirii au fost atinse"**; anterior întîlnirii, el își exprimase, de altfel, convingerea că **„nu există probleme care să nu poată fi soluționate cînd părțile interesate dau dovadă de bunăvoință"**. La rîndul său, premierul Bülent Ecevit, subliniind că **„întîlnirea a permis stabilirea unui climat de încredere"** între cele două țări, a arătat că rezultatele acesteia **„se vor face simțite în viitorul apropiat în relațiile dintre Grecia și Turcia"**.

După cum au precizat deopotrivă oficialitățile grecești și cele turcești, convorbirile de la Montreux nu au avut ca scop rezolvarea practică, nemijlocită a diferendului între cele două țări, legat, după cum se știe, de problemele delimitării platoului continental al Mării Egee și survolării acestei mări, ca și de unele implicații ale problemei cipriote — ci și-a propus ca obiectiv să deschidă un dialog care să ducă, în final, la soluții corespunzătoare în problemele directe bilaterale. Prin această prismă, întîlnirea poate fi apreciată ca importantă prin însuși faptul că a avut loc și că a marcat, după cum se arăta în comunicatul comun, începutul unui **„dialog prietenesc și sincer"**, ca expresie a voinței politice a celor două guverne **„de a căuta soluții pașnice și echitabile la problemele existente între țările lor"**. Pornindu-se de la această dorință, s-a stabilit ca premierii să aibă o nouă întîlnire.

Adăugîndu-se înțelegerilor privind reluarea dialogului intercipriot sub egida O.N.U., convorbirile de la Montreux se circumscriu aceluiași imperativ major al vremurilor noastre: soluționarea problemelor divergente prin mijloace pașnice.

Opinia publică din România — țară situată în același spațiu geografic al Balcanilor, avînd relații bune de colaborare prietenească atît cu Grecia, cît și cu Turcia — a urmărit cu firesc interes aceste convorbiri, considerînd că ele se înscriu pe linia constructivă a eforturilor îndreptate spre depășirea unor stări de încordare. Este bine cunoscută convingerea fermă a țării noastre că orice probleme litigioase își pot găsi soluții pe căi politice, la masa tratativelor; se cunoaște, de asemenea, poziția statornică ce decurge de aci, în sprijinul reglementării diferendelor internaționale prin mijloace pașnice, ca unică alternativă rațională, eficientă, corespunzătoare intereselor păcii. În lumina acestei cerințe esențiale, este îndreptățită aprecierea că întîlnirea greco-turcă se înscrie ca un act pozitiv în raporturile dintre cele două țări, de natură să întărească încrederea dintre ele, să faciliteze instaurarea unor relații de bună vecinătate și cooperare.

Este adevărat că unele cercuri politice din Occident privesc perspectiva îmbunătățirii relațiilor greco-turce și soluționării problemelor dintre cele două țări ca fiind legată de întărirea așa-zisului „flanc sudic" al N.A.T.O. Această nu poate fi însă considerată decît ca o optică îngustă, limitată, mai precis o optică a politicii de bloc. Grecia și Turcia sînt țări situate în spațiul balcanic, iar îmbunătățirea relațiilor dintre ele ar constitui evident o contribuție la cauza promovării destinderii în peninsulă, în interesul conviețuirii prietenești a popoarelor din această zonă, al transformării ei într-o regiune a păcii și bunăvecinătății, ca parte integrantă a procesului de edificare a securității europene.

Fără îndoială, materializarea convorbirilor greco-turce recent începute și a celor ce vor urma în înțelegeri constructive, corespunzătoare intereselor reciproce, marcînd un pas important în normalizarea relațiilor greco-turce, s-ar răsfrînge în mod pozitiv asupra ansamblului climatului politic în Balcani, constituind, implicit, un aport însemnat la eforturile de întărire a securității și dezvoltare a colaborării la scara întregului continent.

Al. CĂMPEANU

GUATEMALA

Un scrutin al violențelor

Nici nu începuse bine operațiunea de despuiere a urnelor și doi dintre cei trei candidați la președinție s-au și grăbit să se autoproclame învingători. În fața dilemei ivite, autoritățile electorale au decis suspendarea temporară a operațiunii de numărare a voturilor, iar candidații au mers un pas mai departe, cerînd anularea alegerilor, fiecare în parte acuzîndu-și cu violență adversarii de *„monstruoase fraude electorale"*.

Ciudad de Guatemala, relatau telegramele agențiilor internaționale de presă, cunoștea astfel din nou *„un climat de neliniște și confuzie politică împletite cu violență"* (France Presse), accentuat de faptul că amîndoi candidații „victorioși" anunțaseră „hotărîrea de a-și apăra cu orice preț locul obținut chiar făcînd uz de arme". De altfel, pentru a fi mai „convingător", colonelul Enrique Peralta Azurdia (candidatul „Mișcării de Eliberare Națională", denumire care nu are nici o contingență cu realitatea, în fapt fiind vorba de o grupare a dreptei conservatoare), în fruntea unui detașament de adepți înarmați a ocupat — temporar — sediul Consiliului electoral, unde se validau voturile. Tensiune crescîndă, însoțită de reluarea — pentru a treia oară — a operațiunilor de numărare a voturilor, într-o atmosferă ceva mai calmată de prezența gărzilor, instalate în grabă de armată în jurul sediului Consiliului... Rezultatele finale: generalul Romeo Lucas Garcia, reprezentantul coaliției guvernamentale, a ieșit învingător în fața colonelului Enrique Peralta Azurdia. *„A-priga confruntare electorală"* a fost doar o dispută între persoane, ambii adversari situîndu-se, în fond, pe aceleași retrograde poziții politice, cu mici diferențe de nuanță.

Spectacolul nu este inedit în viața politică guatemaleză din ultimul sfert de secol. În martie '74, de pildă, lucrurile s-au petrecut aproximativ la fel, candidatul opoziției, Rios Montt, anunțîndu-și victoria, în condițiile succedării unor rezultate contradictorii, care s-au încheiat pînă la urmă, după violente convulsii politice, cu desemnarea ca învingător a reprezentantului coaliției guvernamentale, Kjell Laugerud Garcia (al cărui mandat prezidențial a expirat acum). De altfel, climatul de violență și teroare politică a devenit principala constantă a vieții publice din Guatemala, după răsturnarea de la putere, în 1954, a guvernului democratic al președintelui Jacobo Arbenz și instaurarea unui regim militar, care, ignorînd aspirațiile poporului, a menținut țara într-o profundă înapoiere economică, aservind-o tot mai mult intereselor marilor monopoluri transnaționale.

Frumoasa „țară a lacurilor și vulcanilor" a devenit „țara dispăruților". Numai anul trecut, peste 900 de persoane cu vederi progresiste, dintre care 60 la sută muncitori și țărani, au dispărut, pur și simplu, fără urmă, fiind asasinate din ordinul sau cu complicitatea directă a autorităților. *„Militarii* — declara recent fostul ministru de externe guatemalez Guillermo Toriello — *sînt responsabili sau complici direcți ai genocidului care se comite împotriva poporului. Mii de patrioți au fost asasinați sau expulzați din țară"*.

Situația economică generală a Guatemalei, țară preponderent agrară, este înrăutățită de structurile anacronice ce persistă în agricultură: 80 la sută din terenurile cultivate sînt deținute de 6 la sută din populație, restul de 94 la sută din locuitorii țării — în marea majoritate țărani — fiind lipsiți de pămînt. Viața de mizerie de pe plantațiile de bumbac sau cafea nu are termeni de comparație decît în infernul în care trebuie să-și cîștige existența culegătorii sucului de *„chikle"*, (arbore gumifer care crește în adîncurile junglei) avînd căutare pe piața internațională întrucît constituie materia primă pentru guma de mestecat. Aici, în junglă, în perioada recoltării — vara — se trăiește la limita existenței umane.

Mizeria crescîndă, violența care o însoțește, multiplicîndu-se neîncetat, lipsa perspectivelor de schimbare au făcut ca viața pe care o duc mulți guatemalezi să nu se deosebească întru nimic cu cea a culegătorilor de „chikle". Evantaiul candidaturilor prezentate la actualele alegeri nu a avut nici o semnificație pentru soluționarea problemelor politice, economice și sociale cu care se confruntă țara, fapt evidențiat de apatia cu care au fost primite de corpul electoral: peste 60 la sută dintre alegători nu s-au prezentat la urne. Iar confruntările dintre grupurile ce-și dispută puterea, jocul politic exacerbat nu fac decît să sporească neliniștea și violența din țară.

Valentin PĂUNESCU

agențiile de presă transmit:

Vizită la Belgrad. Președintele Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia, Veselin Giuranovici, a primit miercuri delegația Camerei Populare a R. D. Germane, condusă de Horst Sindermann, președintele Camerei. S-a procedat, cu acest prilej, la un schimb de opinii și informații asupra situației economice, sociale și politice din cele două țări. Au fost, de asemenea, analizate stadiul și perspectivele de dezvoltare ale cooperării economice bilaterale.

Aniversare. Hua Kuo-fen, președintele Comitetului Central al P. C. Chinez, premierul Consiliului de Stat al R.P. Chineze, s-a întîlnit, miercuri, cu cadre ale Academiei de științe militare a Armatei Populare Chineze de Eliberare, cu prilejul aniversării a 20 de ani de la înființarea academiei.

Lucrările Societății Europene de fizică (S.E.F.), deschisă la Helsinki, reunesc pe membrii Biroului Executiv al S.E.F. și ai consiliului, președinții diviziilor de specialitate și ca invitați — fizicieni și ingineri de prestigiu. Din România este prezentă o delegație de fizicieni condusă de prof. Ioan Ursu, președintele Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, președintele Societății Europene de Fizică.

Acord de cooperare chino-filipinez. La Manila, în prezența președintelui Ferdinand Marcos și a lui Li Sien-nien, vicepremier al Consiliului de Stat al R.P Chineze, a fost semnat un acord de cooperare tehnică și științifică între cele două țări.

Tratative Japonia—Piața comună. La Tokio a început miercuri o nouă rundă de tratative între Piața comună și Japonia consacrate reducerii deficitului comercial înregistrat de „cei nouă" în schimburile cu această țară.

În cadrul ciclului de acțiuni dedicate aniversării a 60 de ani de la formarea statului național unitar român, Biblioteca română din New York a organizat un simpozion dedicat evenimentului. Au prezentat referate și comunicări științifice dr. Walters Garrison, decan al Departamentului de umanistică al Universității Ohio-Columbus, dr. Camil Mureșanu, lector al catedrei „Nicolae Iorga" de la Universitatea Columbia.

În încheiere, a fost prezentat un film documentar-istoric.

Sindicatele africane afiliate la Organizația Unității Sindicale Africane (O.U.S.A.) au hotărît să boicoteze toate mijloacele de transport — maritime și aeriene — ale regimului rasist de la Pretoria. În cadrul acestor acțiuni de solidaritate cu lupta popoarelor și oamenilor muncii din Africa de Sud, navelor și aeronavelor care deservesc liniile maritime și aeriene sud-africane li se va refuza intrarea în porturile sau aterizarea pe aeroporturile statelor africane independente.

Greva metalurgiștilor vest-germani. Peste 80 000 de muncitori și funcționari din industria metalurgică a landului Baden-Württemberg se află, de miercuri, în grevă. Participanții sînt angajații a peste 60 de întreprinderi aparținînd unor mari concerne vest-germane ca „Daimler-Benz", „Bosch", „Porsche", „Standard Electrik Lorenz". Acțiunea a fost declanșată în vederea satisfacerii unor revendicări privind îmbunătățirea condițiilor de viață și muncă.

Spre încetarea grevei minerilor americani? În cadrul negocierilor dintre reprezentanții sindicatului minerilor americani și ai proprietarilor de mine de cărbune s-a ajuns la un acord de principiu privind proiectul noului contract colectiv de muncă. Acordul, intervenit în a 99-a zi de la declanșarea grevei și în a cincea zi de la invocarea legislației Taft-Hartley, trebuie să fie ratificat de Consiliul de negociere al sindicatului și apoi supus aprobării, prin vot direct, celor 160 000 de greviști.

Echipajul stației științifice orbitale „Saliut-6" se va întoarce astăzi pe Pămînt, conform programului de zbor. Miercuri, cosmonauții Iuri Romanenko și Gheorghi Greciko au realizat ultimele operațiuni legate de conservarea sistemelor de bord și aparatelor stației „Saliut-6" și au pregătit nava cosmică „Soiuz-27" pentru zbor spre Pămînt.

Demonstrație neonazistă interzisă. Organizațiile democratice și antifasciste, veterani ai mișcării antifasciste din Bremen au cerut autorităților interzicerea unei demonstrații neonaziste care urma să aibă loc în oraș. La cererea opiniei publice, autoritățile au interzis demonstrația neonazistă.

Vînzări ilegale de arme. Un mare juriu federal american a acuzat firma „Olin Corp." de a fi falsificat declarațiile de export inaintate Departamentului de Stat, ascunzînd în acest fel o serie de vînzări ilegale de arme și muniții către Africa de Sud efectuate în perioada 1971—1975.

Modificare de terminologie. Într-un comunicat remis presei chiliene și reluat de agențiile A.F.P. și Prensa Latina, Partidul Democrat-Creștin (interzis de autorități) a arătat că decizia guvernului Pinochet de a înlocui „starea de asediu" — în vigoare neîntreruptă în Chile după lovitura de stat din septembrie 1973 — prin „starea de urgență" nu reprezintă decît o simplă modificare a terminologiei prin care se încearcă să se dea impresia că a intervenit o ameliorare a situației interne.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă, P. O. BOX 136—137 telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360